

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2024 r.

Poz. 1281

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 1 sierpnia 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1650), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681 oraz z 2024 r. poz. 859),
- 2) ustawą z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 834),
- 3) ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. poz. 859)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 31 lipca 2024 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 40 i art. 48 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681 oraz z 2024 r. poz. 859), które stanowią:

„Art. 40. 1. Do dnia 30 listopada 2023 r. deklaracja, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, oraz informacja, o której mowa w art. 22 ust. 1c tej ustawy, mogą być również składane do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych:

- 1) w formie pisemnej opatrzonej własnoręcznym podpisem albo
- 2) w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP).

2. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wprowadza do portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, dane z deklaracji i informacji składanych w postaciach, o których mowa w ust. 1.”

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 6 lit. b, pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3b oraz lit. i w zakresie art. 5 ust. 4e oraz pkt 14 lit. d, które wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3a oraz pkt 7 lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. a, a także art. 22, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;

- 3) art. 1 pkt 2 lit. b w zakresie art. 3 pkt 6d, pkt 3, pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. 4f-4i, lit. k, lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. b i lit. n, pkt 12 w zakresie art. 5b⁴, pkt 20 lit. e, pkt 41 w zakresie art. 11zm-11zo oraz pkt 56, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 4) art. 1 pkt 64 w zakresie art. 43f ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7 pkt 1, 2 i 4, a także art. 40 i art. 41, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2023 r.;
 - 5) art. 1 pkt 2 lit. s, pkt 7 lit. c tiret drugie i lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 2, pkt 8 w zakresie art. 5a¹ ust. 4, pkt 12 w zakresie art. 5b⁴ ust. 2 pkt 6, pkt 39 oraz pkt 47 lit. a tiret dziesiąte w zakresie art. 23 ust. 2 pkt 18b lit. l, art. 7 pkt 3, a także art. 8 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
 - 6) art. 1 pkt 51 w zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, który wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2025 r.;
 - 7) art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c, lit. m i n, pkt 6 lit. c i d, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych” oraz lit. o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a i b, pkt 35-37 oraz pkt 71 lit. a tiret piąte w zakresie art. 56 ust. 1 pkt 17a i 17b, tiret szóste i siódme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;
 - 8) (uchylony)
 - 9) art. 19, który wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.”;
- 2) art. 61 ust. 1 i art. 84 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 834), które stanowią:
- Art. 61. „1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że sprawy te toczą się przed organem, który przejął zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.”
- „Art. 84. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia, z wyjątkiem:
- 1) art. 65 ust. 2 i art. 73 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
 - 2) art. 47 i art. 82, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;
- 3) art. 43 ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. poz. 859), który stanowi:
- „Art. 43. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:
- 1) art. 11, art. 21, art. 23 pkt 1 lit. b tiret drugie oraz pkt 6, art. 24 pkt 10, art. 29, art. 34, art. 35 i art. 39-41, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.;
 - 2) art. 23 pkt 1 lit. a, w zakresie w jakim dotyczy wyłączenia odbiorców, którzy zawarli umowę z ceną dynamiczną energii elektrycznej, o której mowa w art. 3 pkt 6d ustawy zmienianej w art. 11, oraz art. 26 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.”.

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 sierpnia 2024 r. (Dz. U. poz. 1281)

USTAWA

z dnia 16 lutego 2007 r.

o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) tworzenia, utrzymywania i finansowania zapasów ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego;
- 2) przeprowadzania kontroli u podmiotów objętych obowiązkiem tworzenia i utrzymywania zapasów, o których mowa w pkt 1, a także u przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania oraz którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów;
- 3) postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i bezpieczeństwa gazowego państwa oraz wypełniania zobowiązań międzynarodowych dotyczących zaopatrzenia rynku w ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny, w tym:
 - a) dysponowania zapasami, o których mowa w pkt 1,
 - b) warunki zaopatrzenia w ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny,
 - c) zakres wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu, poborze i zużyciu produktów naftowych i gazu ziemnego.

Art. 2. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bezpieczeństwo paliwowe państwa – stan umożliwiający bieżące pokrycie zapotrzebowania odbiorców na ropę naftową i produkty naftowe, w określonej wielkości i czasie, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki;
- 1a) bezpieczeństwo gazowe państwa – stan umożliwiający bieżące i perspektywiczne pokrycie zapotrzebowania odbiorców na gaz ziemny, w określonej wielkości i czasie, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki;
- 2) produkty naftowe:
 - a) kondensat gazu ziemnego (NGL),
 - b) półprodukty rafineryjne,
 - c) inne węglowodory,
 - d) gaz rafineryjny,
 - e) etan,
 - f) gaz płynny (LPG),
 - g) benzyny silnikowe,
 - h) benzyny lotnicze,

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 73/238/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie łagodzenia skutków trudności w dostawach surowej ropy naftowej i produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 228 z 16.08.1973, str. 1–2; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 1, str. 36);
- 2) dyrektywy 2006/67/WE z dnia 24 lipca 2006 r. nakładającej na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 217 z 08.08.2006, str. 8–15);
- 3) dyrektywy 2003/55/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 98/30/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 15.07.2003, str. 57–78; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, str. 230);
- 4) dyrektywy 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2004, str. 92–96; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 3, str. 19).

- i) paliwa typu benzynowego do silników odrzutowych,
- j) paliwa typu nafty do silników odrzutowych,
- k) inne rodzaje nafty,
- l) oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe,
- m) ciężkie oleje opałowe,
- n) benzyny lakowe i przemysłowe,
- o) smary,
- p) asfalty,
- q) parafiny,
- r) koks naftowy,
- s) inne produkty

– określone w załączniku A rozdział 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, z późn. zm.²⁾);

- 2a) ekwiwalent ropy naftowej – wyrażoną w tonach ilość ropy naftowej lub produktów naftowych przeliczoną przez zastosowanie odpowiednich współczynników;
- 3) paliwa – produkty naftowe określone w pkt 2 lit. f–m, w tym również zawierające dodatki bez względu na ich ilość;
- 4) (uchylony)
- 5) (uchylony)
- 5a) dodatki – związki inne niż węglowodory dodawane do paliw lub mieszane z paliwami w celu zmiany ich właściwości oraz biokomponenty w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20 i 834);
- 6) (uchylony)
- 7) gaz ziemny – gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, we wszystkich stadiach skupienia, w tym skroplony gaz ziemny (LNG) i sprężony gaz ziemny (CNG);
- 8) produkcja paliw – wytwarzanie paliw w procesie przerobu ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafineryjnych i innych węglowodorów lub przetwarzanie paliw poprzez procesy mieszania komponentów, w tym paliw, w wyniku których powstaje co najmniej jedno z paliw albo wzrasta całkowita ilość jednego z nich;
- 9) nabycie wewnątrzspółnotowe – przemieszczenie ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego z terytorium innego państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 10) dostawa wewnątrzspółnotowa – przemieszczenie ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium innego państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 11) państwo trzecie – państwo niebędące członkiem Wspólnoty Europejskiej;
- 12) import – import ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 13) eksport – eksport ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 14) przywóz – sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu;
- 14a) podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w tym przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem systemu przesyłowego gazowego, które dokonują na potrzeby własne przywozu gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 258 z 30.09.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 50 z 22.02.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 131 z 01.05.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 235 z 09.09.2015, str. 24, Dz. Urz. UE L 292 z 10.11.2017, str. 3 oraz Dz. Urz. UE L 279 z 09.11.2018, str. 38.

- 15) wywóz – wywóz ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu;
- 15a) międzynarodowy bunkier morski – ilość paliwa dostarczonego statkom pod wszystkimi banderami prowadzącym morską lub śródlądową żeglugę międzynarodową, z wyjątkiem paliw zużywanych przez:
 - a) statki rybackie,
 - b) kutry rybackie,
 - c) łodzie rybackie,
 - d) jednostki sił zbrojnych;
- 16) zapasy handlowe – zapasy utrzymywane przez podmioty zajmujące się produkcją paliw oraz przywozem ropy naftowej lub paliw, stanowiące nadwyżkę nad zapasami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1;
- 17) (uchylony)
- 17a) faktyczne dostawy krajowe brutto – dostawy na rynek krajowy paliw określonych w pkt 2 lit. g–n pochodzących z przywozu oraz produkcji, w tym również z produkcji z surowców krajowych, z wyłączeniem międzynarodowego bunkra morskiego, w poprzednim roku kalendarzowym, obliczone na podstawie danych przekazywanych lub zbieranych w ramach statystyki publicznej, określanych corocznie w programach badań statystycznych statystyki publicznej;
- 17b) zużycie krajowe brutto ekwiwalentu ropy naftowej – iloczyn współczynnika 1,2 i sumy faktycznych dostaw krajowych brutto w poprzednim roku kalendarzowym;
- 17c) średnie dzienne zużycie krajowe brutto ekwiwalentu ropy naftowej – iloraz zużycia krajowego brutto ekwiwalentu ropy naftowej w poprzednim roku kalendarzowym i liczby dni w poprzednim roku kalendarzowym;
- 18) producent – przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw, w tym także zlecającego taką produkcję innym podmiotom, z wyłączeniem usługowej produkcji paliw na rzecz innych podmiotów;
- 19) handlowiec:
 - a) przedsiębiorcę wykonującego samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw,
 - b) osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która, nie prowadząc działalności gospodarczej w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu wykonuje działalność polegającą na przywozie ropy naftowej lub paliw i zużywa je na potrzeby własne z wyłączeniem przywozu paliw w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, 1598 i 1723), lub rozporządza nimi poprzez jakąkolwiek czynność prawną lub faktyczną;
- 20) pierwszy rok wykonywania działalności – kolejnych dwanaście miesięcy kalendarzowych, począwszy od miesiąca, w którym podmiot rozpoczął w ramach wykonywanej działalności faktyczną produkcję lub przywóz paliw lub przywóz ropy naftowej;
- 21) interwencyjne uwolnienie zapasów – obniżenie ilości zapasów, o których mowa w art. 3 ust. 2, w wyniku podjęcia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 21a) zmiana ilości zapasów – dodatnią lub ujemną wielkość odzwierciedlającą zmianę ilości zapasów, o których mowa w art. 3 ust. 2, wynikającą z:
 - a) corocznego dostosowania ilości tych zapasów do wymaganego poziomu określonego w art. 3 ust. 3 lub
 - b) wprowadzenia na rynek ropy naftowej lub paliw pochodzących z tych zapasów w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia, lub
 - c) odtwarzania zapasów w przypadku ich interwencyjnego uwolnienia;
- 22) odbiorca – odbiorcę, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859);
- 23) instalacja magazynowa – instalację, o której mowa w art. 3 pkt 10a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 24) system gazowy – sieci gazowe wraz z przyłączonymi do nich urządzeniami i instalacjami współpracującymi z siecią oraz inne urządzenia, a także instalacje znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez które gaz ziemny jest wprowadzany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i rozprowadzany po tym terytorium;

- 25) operator systemu gazowego – operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych;
- 26) operator systemu przesyłowego gazowego – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem gazu ziemnego, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej gazowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi;
- 27) operator systemu dystrybucyjnego gazowego – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją gazu ziemnego, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej gazowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi;
- 28) operator systemu połączonego gazowego – przedsiębiorstwo energetyczne zarządzające systemami połączonymi gazowymi, w tym systemem przesyłowym i dystrybucyjnym, albo systemem przesyłowym gazowym, dystrybucyjnym gazowym, magazynowania lub skraplania gazu ziemnego;
- 29) odbiorca gazu ziemnego w gospodarstwie domowym – odbiorcę dokonującego zakupu gazu ziemnego na własny użytek w celu jego zużycia w gospodarstwie domowym;
- 30) magazyn – zbiorniki magazynowe wraz z instalacjami przeładunkowymi wykorzystywane do przechowywania oraz przeładunku paliw, z wyłączeniem stacji paliw ciekłych, lub ropy naftowej, a także bezzbiornikowe pojemności wykorzystywane do magazynowania ropy naftowej lub paliw.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o właścicielu magazynu, należy przez to rozumieć także podmiot magazynujący paliwa lub ropę naftową na własne potrzeby lub na rzecz innych podmiotów na podstawie umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub art. 11 ust. 1, w podziemnym magazynie przeznaczonym do bezzbiornikowego magazynowania ropy naftowej lub paliw.

Rozdział 2

Zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów ropy naftowej i produktów naftowych

Art. 3. 1. W celu zapewnienia zaopatrzenia Rzeczypospolitej Polskiej w ropę naftową i produkty naftowe w sytuacji wystąpienia zakłóceń w ich dostawach na rynek krajowy oraz wypełniania zobowiązań międzynarodowych, tworzy się zapasy ropy naftowej i produktów naftowych, zwane dalej „zapasami interwencyjnymi”.

2. Zapasy interwencyjne obejmują zapasy:

- 1) obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, zwane dalej „zapasami obowiązkowymi ropy naftowej lub paliw”, tworzone i utrzymywane przez producentów i handlowców;
- 2) agencyjne ropy naftowej i paliw, zwane dalej „zapasami agencyjnymi”, tworzone i utrzymywane przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych, zwaną dalej „Agencją”.

3. Zapasy interwencyjne zaspokajają zapotrzebowanie na ropę naftową i paliwa w ilości odpowiadającej co najmniej iloczynowi 90 dni i średniego dziennego przywozu netto ekwiwalentu ropy naftowej w poprzednim roku kalendarzowym.

3a. Średni dzienny przywóz netto ekwiwalentu ropy naftowej oblicza się na podstawie danych przekazywanych lub zbieranych w ramach statystyki publicznej określanych corocznie w programach badań statystycznych statystyki publicznej, według następującego wzoru:

$$P = \frac{(I \times C) + (S - B) \times 1,065}{R}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- P – średni dzienny przywóz netto ekwiwalentu ropy naftowej,
- I – sumę przywozu ropy naftowej oraz produktów naftowych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a–c w poprzednim roku kalendarzowym, pomniejszoną o sumę wywozu ropy naftowej oraz tych produktów naftowych w poprzednim roku kalendarzowym, skorygowaną o zmianę ilości ich zapasów w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych,
- C – współczynnik obliczony jako różnica między liczbą 1 a wartością ułamka, w którego liczniku znajduje się rzeczywista ilość wyprodukowanej w danym roku kalendarzowym benzyny ciężkiej (benzyny pirolitycznej), a w mianowniku ilość przerobionej ropy naftowej łącznie z półproduktami stanowiącymi wsad do rafinerii,

- S – sumę przywozu produktów naftowych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d-s w poprzednim roku kalendarzowym, pomniejszoną o sumę wywozu tych produktów naftowych w poprzednim roku kalendarzowym, skorygowaną o zmianę ilości ich zapasów w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych z uwzględnieniem współczynników określonych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 4,
- B – międzynarodowy bunkier morski,
- R – liczbę dni w poprzednim roku kalendarzowym.

3b. Przy obliczaniu średniego dziennego przywozu netto ekwiwalentu ropy naftowej dodatki uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy zostały dodane do paliw lub z nimi zmieszane.

4. Zapasy interwencyjne powiększa się o rezerwę na poczet zapasów niedostępnych z przyczyn technicznych oraz ubytków podczas przemieszczania zapasów interwencyjnych; rezerwa ta wynosi 10 % tworzonych i utrzymywanych zapasów interwencyjnych.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz:³⁾

- 1) surowców oraz produktów naftowych uwzględnianych podczas ustalania ilości zapasów interwencyjnych,
- 2) surowców oraz paliw, w których tworzy się zapasy interwencyjne, w podziale na kategorie (grupy), uwzględniając możliwość zamiennego utrzymywania zapasów tych paliw w ramach danej kategorii,
- 3) paliw stanowiących podstawę do wyliczenia opłaty zapasowej

– biorąc pod uwagę obowiązującą klasyfikację Nomenklatury Scalonej (kody CN) według załącznika I do rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. L 256 z 07.09.1987, str. 1), strukturę zużycia paliw na rynku krajowym oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej.

5a. Ilość utrzymywanych zapasów interwencyjnych oblicza się według wzoru:

$$Z_i = N \times 0,96 + B \times 1,2$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- Z_i – ilość zapasów interwencyjnych wyrażoną w jednostkach wagowych,
- N – ilość zapasów interwencyjnych ropy naftowej wyrażoną w jednostkach wagowych,
- B – ilość zapasów interwencyjnych paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), wyrażoną w jednostkach wagowych, z uwzględnieniem współczynników określonych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 4.

6. Paliwa, z których są tworzone zapasy interwencyjne, powinny spełniać wymagania jakościowe określone w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

7. Dopuszcza się utrzymywanie, w ramach zapasów interwencyjnych, zapasów benzyny silnikowej, gazu płynnego (LPG) oraz olejów napędowych niespełniających wymagań w zakresie prężności par i temperatury zablokowania zimnego filtra dla poszczególnych okresów roku, określonych w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

8. Utrzymywane, w ramach zapasów interwencyjnych, paliwa, o których mowa w ust. 7, mogą być wprowadzone do obrotu, w celu ich wymiany lub zamiany, pod warunkiem że w chwili ich wprowadzenia do obrotu będą spełniały wymagania jakościowe określone dla poszczególnych okresów roku w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

9. Dopuszcza się utrzymywanie, w ramach zapasów interwencyjnych, paliw znajdujących się w końcowym etapie procesu produkcyjnego, przed procesem uszlachetniania, komponowania, barwienia i znakowania.

10. Podmioty, na które nakłada się obowiązek utrzymywania zapasów interwencyjnych, zapewniają ich nieograniczoną dyspozycyjność polegającą na braku ograniczeń prawnych i faktycznych.

11. Podmioty, na które nakłada się obowiązek utrzymywania zapasów interwencyjnych, mogą ustanawiać ograniczenia prawne lub faktyczne na zapasach interwencyjnych, pod warunkiem że ustanowione ograniczenia nie uniemożliwiają lub nie utrudniają interwencyjnego uwolnienia tych zapasów w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa oraz w sytuacji konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych.

³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 834), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

12. Zapasy interwencyjne utrzymuje się w magazynach, których parametry techniczne oraz parametry techniczne związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych umożliwiają interwencyjne uwolnienie całości zapasów interwencyjnych zmagazynowanych w danym magazynie, w tym wyłoczenie tych zapasów, w okresie 90 dni (dostępność fizyczna).

13. W przypadku bezzbiornikowego magazynowania ropy naftowej lub paliw, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, 1688 i 2029 oraz z 2024 r. poz. 834), parametry techniczne magazynów oraz parametry techniczne związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych odpowiadają wymaganiom w zakresie dostępności fizycznej, o których mowa w ust. 12:

- 1) dla ropy naftowej w okresie:
 - a) 150 dni – od dnia 1 stycznia 2024 r.,
 - b) 90 dni – od dnia 1 stycznia 2029 r.;
- 2) dla paliw w okresie 90 dni – od dnia 1 stycznia 2024 r.

14. Parametry techniczne magazynów, o których mowa w ust. 13, oraz parametry techniczne związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych zapewniają uwolnienie zapasów interwencyjnych ropy naftowej lub paliw w ilości odpowiadającej co najmniej ilości zapasów interwencyjnych utrzymywanych w tym magazynie według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r. w przypadku:

- 1) ropy naftowej – w okresie 150 dni – do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 2) paliw – w okresie 90 dni – do dnia 31 grudnia 2023 r.

15. W przypadku awarii, której skutkiem jest obniżenie parametrów technicznych magazynu lub systemów przesyłowych związanych z tym magazynem w sposób uniemożliwiający interwencyjne uwolnienie zapasów ropy naftowej lub paliw odpowiednio zgodnie z ust. 12, 13 lub 14, magazyn uważa się za spełniający wymagania, jeżeli odpowiednio właściciel magazynu lub właściciel związanych z tym magazynem systemów przesyłowych:

- 1)⁴⁾ powiadomił Prezesa Agencji oraz ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi o tej awarii, nie później niż w ciągu 24 godzin od jej wystąpienia, określając w powiadomieniu:
 - a) okoliczności powstania awarii,
 - b) stopień obniżenia parametrów technicznych określonych w ust. 12, 13 lub 14,
 - c) termin przywrócenia wymaganych parametrów technicznych określonych w ust. 12, 13 lub 14, oraz
- 2) dokonał usunięcia tej awarii nie później niż w ciągu 3 miesięcy od jej wystąpienia.

16.⁴⁾ Po usunięciu awarii odpowiednio właściciel magazynu lub właściciel systemów przesyłowych nie później niż w ciągu 24 godzin informuje Prezesa Agencji oraz ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi o usunięciu awarii.

17. W przypadku braku możliwości usunięcia awarii, o której mowa w ust. 15, w terminie 3 miesięcy, z przyczyn niezależnych od właściciela magazynu lub właściciela systemów przesyłowych, Prezes Agencji, w drodze decyzji, odpowiednio na wniosek właściciela magazynu lub właściciela systemów przesyłowych, wyraża zgodę na przedłużenie okresu na usunięcie awarii o kolejne 3 miesiące, jeżeli ustalą, że przyczyny nieusunięcia awarii były niezależne od właściciela magazynu lub właściciela systemów przesyłowych, w szczególności w przypadku braku dostępności urządzeń niezbędnych do usunięcia tej awarii.

Art. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi corocznie, w terminie do dnia 15 marca, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:³⁾

- 1) wielkości:
 - a) średniego dziennego przywozu netto ekwiwalentu ropy naftowej,
 - b) średniego dziennego zużycia krajowego brutto ekwiwalentu ropy naftowej,
 - c) średniej dziennej produkcji netto gazu płynnego (LPG),
 - d) średniego dziennego przywozu gazu płynnego (LPG)– w poprzednim roku kalendarzowym, na podstawie danych statystycznych przekazywanych lub zebranych w ramach badań statystyki publicznej określanych corocznie w programach badań statystycznych statystyki publicznej, oraz
- 2) wartości współczynników określających gęstość produktów naftowych służących do ich przeliczenia z jednostek objętościowych na jednostki wagowe, stosowanych w danym roku kalendarzowym.

⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 5. 1. Producenci i handlowcy są obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

2. Producenci i handlowcy w zależności od przedmiotu wykonywanej działalności, struktury produkcji lub struktury przywozu tworzą zapasy obowiązkowe:

- 1) ropy naftowej;
- 2) paliw.

3. Producenci i handlowcy tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), w wielkości odpowiadającej iloczynowi:

- 1) 76 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 2) 68 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – od dnia 1 stycznia 2015 r.;
- 3) 63 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – od dnia 31 marca 2016 r.;
- 4) 60 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – od dnia 1 października 2016 r.;
- 5) 57 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – od dnia 31 marca 2017 r.;
- 6) 53 dni i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym – od dnia 31 grudnia 2017 r.

3a. Producenci i handlowcy tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG) w wielkości odpowiadającej iloczynowi 30 dni i średniej dziennej produkcji gazu płynnego (LPG) lub jego przywozu, zrealizowanych przez producenta lub handlowca w poprzednim roku kalendarzowym.

3b. Producenci i handlowcy tworzą zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), obliczając ich ilość na dany rok kalendarzowy na podstawie wielkości produkcji paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), lub przywozu ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w poprzednim roku kalendarzowym, przy czym:

- 1) w przypadku ropy naftowej – minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), w zakresie ropy naftowej oblicza się według wzoru:

$$ZO_r = \left[\frac{P - G - O}{R} \times H \right] \times W$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ZO_r – minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie ropy naftowej wyrażoną w jednostkach wagowych,
- P – wielkość przywozu ropy naftowej i ilość ropy naftowej wprowadzonej na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych,
- G – ilość ropy naftowej wykorzystanej do produkcji paliw w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych,
- O – pomniejszenia odnoszące się do poprzedniego roku kalendarzowego, o których mowa w ust. 6, wyrażone w jednostkach wagowych,
- R – liczbę dni w poprzednim roku kalendarzowym,
- H – wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), wyrażoną w liczbie dni średniej dziennej wielkości przywozu ropy naftowej, określonej w ust. 3 dla danego roku kalendarzowego,
- W – współczynnik powiększenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie ropy naftowej o rezerwę określoną w art. 3 ust. 4, wynoszący 1,1;

- 2) ilość ropy naftowej, oznaczonej symbolem „G”, o której mowa w pkt 1, oblicza się według wzoru:

$$G = P \times U$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- P – wielkość przywozu ropy naftowej i ilość ropy naftowej wprowadzonej na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych,
- U – współczynnik uzysku paliw z ropy naftowej przerobionej przez poszczególnych producentów w poprzednim roku kalendarzowym;
- 3) w przypadku paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) – minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), oblicza się według wzoru:

$$ZO_p = \left[\frac{P - O}{R} \times H \right] \times W$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ZO_p – minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), wyrażoną w jednostkach objętościowych, w temperaturze referencyjnej 15 °C (288 °K),
- P – wielkość produkcji i przywozu paliw oraz ilość paliw wprowadzonych na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), wyrażoną w jednostkach objętościowych, w temperaturze referencyjnej 15 °C (288 °K) w poprzednim roku kalendarzowym,
- O – pomniejszenia odnoszące się do poprzedniego roku kalendarzowego, o których mowa w ust. 6, wyrażone w jednostkach objętościowych, w temperaturze referencyjnej 15 °C (288 °K),
- R – liczbę dni w poprzednim roku kalendarzowym,
- H – wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), wyrażoną w liczbie dni średniej dziennej produkcji lub przywozu paliw, określonej w ust. 3 dla danego roku kalendarzowego,
- W – współczynnik powiększenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), o rezerwę określoną w art. 3 ust. 4, wynoszący 1,1.

3c. Producent dokonuje obliczeń wymaganej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), w zakresie ropy naftowej, stosując własne współczynniki uzysku paliw z poprzedniego roku kalendarzowego.

3d. Handlowiec przywożący ropę naftową na rzecz producenta dokonuje obliczeń wymaganej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), w zakresie ropy naftowej, stosując współczynniki uzysku paliw producenta, na rzecz którego dokonuje przywozu ropy naftowej, z poprzedniego roku kalendarzowego.

3e. Producent niezwłocznie przekazuje handlowcom przywożącym ropę naftową na jego rzecz pisemne oświadczenie o poziomie współczynnika uzysku paliw z roku poprzedniego.

3f. Do wielkości produkcji, o której mowa w ust. 3b, wlicza się paliwa przetworzone w drodze mieszania paliw lub komponentów.

3g. Producent przetwarzający paliwa poprzez procesy mieszania tworzy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w ilościach, dla których podstawę obliczeń stanowi suma wielkości przywozu paliwa lub komponentów oraz wielkości dodatków zużytych w procesie uszlachetniania i mieszania.

3h. Producent wytwarzający paliwa poprzez przerób ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafineryjnych i innych węglowodorów, będący równocześnie handlowcem, tworzy zapasy w postaci:

- 1) ropy naftowej – od ilości przywiezionej ropy naftowej, pomniejszonej o masę frakcji wykorzystanych jako surowiec do produkcji paliw, zgodnie z własnym współczynnikiem uzysku paliw,
 - 2) paliw – od ilości paliw wyprodukowanych z przywiezionej ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafineryjnych i innych węglowodorów przywiezionych oraz od ilości paliw sprowadzonych w ramach przywozu
- w ilościach obliczonych zgodnie z wzorami, o których mowa w ust. 3b.

3ha. Producent, obliczając własne współczynniki uzysku paliw, o których mowa w ust. 3c i ust. 3h pkt 1, może uwzględnić ilość wszystkich paliw wytworzonych z przerobionej ropy naftowej, w tym ilość paliw wyprodukowanych przez innych producentów wchodzących wraz z tym producentem w skład jednej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619), z niebędących paliwami produktów naftowych wytworzonych przez tego producenta w wyniku przerobu ropy naftowej.

3hb. Ilość paliw, o których mowa w ust. 3ha, wytworzona przez producenta wchodzącego w skład jednej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, uwzględniana przy obliczaniu współczynników uzysku paliw, jest określana na podstawie oświadczenia producenta, który przeznaczają produkty naftowe niebędące paliwami do dalszego ich przetworzenia, przekazanego producentowi, który wytworzył te produkty naftowe. Oświadczenie to zawiera co najmniej:

- 1) nazwę i adres producenta;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer akcyzowy, jeżeli producent takie posiada;
- 3) nazwę i adres producenta wytwarzającego paliwa przez przerób ropy naftowej;
- 4) określenie ilości paliw, z wyłączeniem biokomponentów i dodatków uzyskanych przez producenta z produktów naftowych niebędących paliwami nabytych od producenta wytwarzającego paliwa przez przerób ropy naftowej, wyrażone w jednostkach wagowych;
- 5) zobowiązanie producenta do uwzględnienia ilości wyprodukowanych paliw w podstawie obliczeń ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

3i. Producent paliw, przetwarzający je poprzez procesy mieszania, od których poprzedni krajowy producent lub handlowiec tworzy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, tworzy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, dla których podstawą obliczeń jest różnica między ilością produktu końcowego i tą ilością paliw, od której zapasy ropy naftowej lub paliw tworzy poprzedni producent lub handlowiec.

3j. Podstawą obliczenia ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, o których mowa w ust. 3i, jest oświadczenie producenta lub handlowca przekazane producentowi, który przeznaczają nabyte paliwa lub ich komponenty do dalszego przetwarzania. Oświadczenie to zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i adres producenta lub handlowca;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer akcyzowy, jeżeli producent lub handlowiec takie posiada;
- 3) określenie ilości odsprzedanej ropy naftowej lub paliw, od której producent lub handlowiec dokonujący odsprzedaży paliw utworzy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw;
- 4) zobowiązanie do utworzenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw od ilości paliw lub komponentów odsprzedanych w celu dalszego ich przetwarzania.

3k. Producenci i handlowcy tworzą zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG), ustalając ich ilość na dany rok kalendarzowy na podstawie wielkości produkcji gazu płynnego (LPG) lub jego przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w poprzednim roku kalendarzowym. Minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG) oblicza się według wzoru:

$$ZO_{LPG} = \left[\frac{P - O}{R} \times 30 \right] \times W$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- ZO_{LPG} – minimalną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG), wyrażoną w jednostkach wagowych,
- P – wielkość produkcji i przywozu gazu płynnego (LPG) oraz ilość gazu płynnego (LPG) wprowadzonego na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia w poprzednim roku kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych,
- O – pomniejszenia odnoszące się do poprzedniego roku kalendarzowego, o których mowa w ust. 6, wyrażone w jednostkach wagowych,
- R – liczbę dni w poprzednim roku kalendarzowym,
- W – współczynnik powiększenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG), o rezerwę określoną w art. 3 ust. 4, wynoszący 1,1.

3l. Przy obliczaniu ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw uwzględnia się tylko dodatki dodane do paliw lub z nimi zmieszane.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. Wielkość produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw stanowiące podstawę obliczenia wymaganej na dany rok kalendarzowy ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz obliczenia opłaty zapasowej pomniejsza się odpowiednio o ilości:

- 1) ropy naftowej lub paliw wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) paliw przeznaczonych na międzynarodowy bunkier morski,
- 3) paliw wyprodukowanych z olejów odpadowych,
- 4) ropy naftowej lub paliw przeznaczonych na odtworzenie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw,
- 5) paliw przeznaczonych na zużycie własne przez producenta w procesie technologicznym przerobu ropy,
- 6) paliw wyprodukowanych z ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL) i innych węglowodorów wydobytych w kraju lub z obszaru morskiego należącego do krajowej strefy ekonomicznej,
- 7) biokomponentów dodanych do paliw przez producenta w procesie ich produkcji

– pod warunkiem potwierdzenia tych ilości dokumentami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 6a.

6a.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów potwierdzających ilości ropy naftowej, paliw lub biokomponentów, o których mowa w ust. 6, uprawniające do pomniejszenia wielkości produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, stanowiących podstawę obliczenia wymaganej na dany rok kalendarzowy ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz obliczenia opłaty zapasowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia kontroli nad zapasami obowiązkowymi ropy naftowej lub paliw oraz konieczność zapewnienia rzetelności obliczeń dokonywanych przez producentów i handlowców, a także możliwość dokonania kontroli poprawności tych obliczeń.

7. (uchylony)

8. Utworzone i utrzymywane przez producentów i handlowców zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw stanowią ich majątek, chyba że z umów, o których mowa w art. 11 ust. 1 lub w art. 11a ust. 5, wynika, że zapasy te stanowią majątek przyjmującego zlecenie.

9. Ilość utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw dostosowuje się w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego do poziomu wynikającego z obliczeń wykonanych zgodnie z ust. 3b lub 3k, z zastrzeżeniem że w odniesieniu do okresu od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego dane do obliczeń wymaganej ilości zapasów obowiązkowych ustalane są na podstawie wielkości przywozu lub produkcji w ciągu przedostatniego roku kalendarzowego poprzedzającego dany rok kalendarzowy.

Art. 6. 1. Producent i handlowiec, w pierwszym roku wykonywania działalności w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, są obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na zasadach określonych w ust. 2, począwszy od 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił przywóz lub produkcja.

2. Podstawą obliczania wymaganej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, dla producenta i handlowca, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) suma wielkości przywozu ropy naftowej lub paliw, lub wielkości produkcji paliw w danym miesiącu i w miesiącach poprzedzających, liczonych od miesiąca, w którym podmiot rozpoczął w ramach wykonywanej działalności faktyczną produkcję lub przywóz paliw lub przywóz ropy naftowej, oraz
- 2) wielkość zapasów wyrażona w liczbie dni średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, określona odpowiednio w art. 5 ust. 3 lub ust. 3a dla danego roku kalendarzowego.

3. Producent i handlowiec są obowiązani do końca roku kalendarzowego, w którym zakończył się pierwszy rok wykonywania działalności, utrzymywać zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w ilości obliczonej zgodnie z ust. 2.

4. Producent i handlowiec w przypadku:

- 1) zakończenia działalności w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, w danym roku kalendarzowym utrzymują wymaganą ilość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw do dnia wykreślenia z rejestru, o którym mowa w art. 13 ust. 1;
- 2) zawieszenia wykonywania działalności w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, w danym roku kalendarzowym utrzymują wymaganą ilość zapasów do końca roku kalendarzowego.

5. Producent i handlowiec przekazują Agencji informacje o zamiarze zakończenia lub zawieszenia wykonywania działalności w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw co najmniej na 14 dni przed planowaną datą zakończenia lub zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 7. 1. Producenci i handlowcy utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w postaci:

- 1) ropy naftowej;
- 2) paliw określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5.
 2. (uchylony)
 3. (uchylony)
 4. (uchylony)

5. Producenci i handlowcy mogą utrzymywać zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw tworzone w zakresie gazu płynnego (LPG) zamiennie w postaci benzyn silnikowych, w ilości równoważnej pod względem wartości opałowej. Przepisy art. 11 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

5a. Ilość równoważną pod względem wartości opałowej, o której mowa w ust. 5, oblicza się według wzoru:

$$P_b = \frac{P_{LPG} \times Q_{LPG}}{Q_b}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

P_b – wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG) utrzymywaną w postaci benzyn silnikowych, wyrażoną w jednostkach wagowych,

P_{LPG} – wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), obliczoną zgodnie z art. 5 ust. 3k, wyrażoną w jednostkach wagowych,

Q_b – średnią wartość opałową benzyn silnikowych wynoszącą 29 MJ/litr,

Q_{LPG} – średnią wartość opałową gazu płynnego (LPG) wynoszącą 19,90 MJ/litr.

5b. Obliczoną wielkość zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG) utrzymywaną w postaci benzyn silnikowych, wyrażoną w jednostkach wagowych, należy przeliczyć na jednostki objętościowe, w temperaturze referencyjnej 15 °C (288 °K), stosując współczynnik określający gęstość benzyny silnikowej określony w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 4.

5c. Do benzyn silnikowych, o których mowa w ust. 5b, należy stosować procentowy udział, o którym mowa w ust. 7 pkt 1 i ust. 8 pkt 1.

6. (uchylony)

7. Producenci mogą utrzymywać:

- 1) do 50 % zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie paliw, z wyłączeniem ciężkiego oleju opałowego,
- 2) do 75 % zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie ciężkiego oleju opałowego – w postaci ropy naftowej.

8. Handlowcy mogą utrzymywać:

- 1) do 50 % zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie paliw, z wyłączeniem ciężkiego oleju opałowego,
- 2) do 75 % zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie ciężkiego oleju opałowego – w postaci ropy naftowej, na zasadach określonych w art. 11 ust. 3 i 4.

9. Producenci i handlowcy, obliczając ilości ropy naftowej utrzymywanej zamiennie za paliwa, mogą stosować maksymalne współczynniki uzysku paliw możliwe do uzyskania w instalacji producenta gwarantującego przerób zamiennie utrzymywanej ropy naftowej na paliwa, potwierdzone danymi technologicznymi dla danej instalacji, uzyskane w roku poprzednim, z zastrzeżeniem że łączna suma współczynników uzysków dla poszczególnych paliw nie może przekraczać 100 %.

9a. Producenci wytwarzający paliwa przez przerób ropy naftowej mogą stosować maksymalne współczynniki uzysku paliw możliwe do uzyskania we wszystkich instalacjach zintegrowanych technologicznie w ramach zakładu produkcyjnego będącego rafinerią ropy naftowej, w tym w instalacjach będących własnością innych producentów wchodzących w skład jednej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z zastrzeżeniem że:

- 1) łączna suma współczynników uzysku dla poszczególnych paliw nie przekroczy 100 % oraz
- 2) zostanie zawarta umowa zobowiązująca członka grupy kapitałowej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, którego produkcja ma zostać uwzględniona przy ustalaniu maksymalnego współczynnika uzysku paliw, do przerobu produktów naftowych na komponenty lub paliwa w czasie zapewniającym producentowi wytwarzającemu paliwa przez przerób ropy naftowej wykonanie jego zadań dotyczących interwencyjnego uwalniania zapasów interwencyjnych, zawierająca w szczególności postanowienia dotyczące ceny i miejsca wydania komponentów lub paliw.

10. Producenci i handlowcy aktualizują maksymalne współczynniki uzysku paliw oraz niezwłocznie dokonują korekty ilości zapasów ropy naftowej utrzymywanej zamiennie za paliwa, nie później niż do dnia 1 marca każdego roku.

Art. 8. 1. Do zapasów interwencyjnych można zaliczyć ropę naftową i paliwa zmagazynowane:

- 1) w zbiornikach rafinerii ropy naftowej, z wyłączeniem paliw znajdujących się w instalacjach i rurociągach produkcyjnych;
- 2) w terminalach i magazynach hurtowych;
- 3) w zbiornikach instalacji rurociągowych;
- 4) w zbiornikach i magazynach portowych znajdujących się w portach docelowych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) w zbiornikowcach znajdujących się w portach docelowych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po dopełnieniu formalności portowych i celnych;
- 6) na barkach i statkach żeglugi przybrzeżnej, w tym w przedziałach ładunkowych, wynajętych do transportowania paliw na obszarze wód terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem zapewnienia możliwości bezzwłocznego przeprowadzenia kontroli stanu zapasów;
- 7) w zbiornikach magazynowych i rozlewniach gazu płynnego (LPG);
- 8) w miejscach, w których jest prowadzone podziemne bezzbiornikowe magazynowanie ropy naftowej lub paliw.

2. Do zapasów interwencyjnych nie zalicza się ropy naftowej lub paliw znajdujących się w:

- 1) złożach ropy naftowej niewydobytej;
- 2) tranzyście, z przeznaczeniem dla innych państw;
- 3) rurociągach przesyłowych;
- 4) cysternach kolejowych i samochodowych;
- 5) zbiornikach magazynowych na stacjach paliw, w tym stacjach paliw gazu płynnego (LPG);
- 6) magazynach o przeznaczeniu wojskowym;
- 7) punktach sprzedaży butli z gazem płynnym (LPG);
- 8) zbiornikowcach znajdujących się poza portem docelowym;
- 9) zbiornikach statków morskich.

3. (uchylony)

4. Do zapasów interwencyjnych nie zalicza się ropy naftowej lub paliw:

- 1) objętych postępowaniem zabezpieczającym;
- 2) objętych egzekucją sądową;
- 3) objętych egzekucją administracyjną;
- 4) wchodzących w skład masy upadłości.

5. Producent i handlowiec są obowiązani niezwłocznie zawiadomić Prezesa Agencji o wystąpieniu zdarzenia, o którym mowa w ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia uzyskania informacji o wystąpieniu tego zdarzenia. Do zawiadomienia należy dołączyć kopię dokumentów potwierdzających jego wystąpienie.

Art. 9. 1. Zapasy interwencyjne mogą być utrzymywane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zapasy interwencyjne mogą być utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, pod warunkiem zawarcia umowy międzynarodowej między Rzeczpospolitą Polską a tym państwem członkowskim, na terytorium którego zapasy te będą utrzymywane.

3. Umowa międzynarodowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności:

- 1) organ właściwy do wyrażania zgody na utrzymywanie zapasów interwencyjnych przez poszczególnych producentów, handlowców lub Agencję na terytorium państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa;
- 2) organ państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa, właściwy do wyrażania zgody na utrzymywanie zapasów interwencyjnych na jego terytorium, przez poszczególnych producentów, handlowców lub Agencję;
- 3) sposób dysponowania zapasami interwencyjnymi utrzymywanymi na terytorium państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa, w tym ich uwalniania;
- 4) tryb kontroli stanu i jakości zapasów interwencyjnych utrzymywanych na terytorium państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa;
- 5) sposób spełnienia międzynarodowych wymagań dotyczących sprawozdawczości w zakresie zapasów interwencyjnych.

4. Zapasy interwencyjne utrzymywane stosownie do ust. 2 nie mogą przekraczać 5 %:

- 1) ogólnej ilości zapasów agencyjnych;
- 2) ogólnej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utrzymywania których dany producent i handlowiec są obowiązani.

5. Wydając zgodę, o której mowa w ust. 3 pkt 1, właściwy organ uwzględni w szczególności konieczność zapewnienia dostępności fizycznej zapasów.

Art. 9a. 1. Zapasy interwencyjne innych państw członkowskich Unii Europejskiej mogą być utrzymywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem zawarcia umowy międzynarodowej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na rzecz którego zapasy te będą utrzymywane.

2. Umowa międzynarodowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) organ właściwy do wyrażania zgody na utrzymywanie zapasów na rzecz państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa;
- 2) organ państwa członkowskiego, z którym jest zawierana umowa, właściwy do wyrażania zgody na utrzymywanie zapasów na jego rzecz;
- 3) sposób dysponowania zapasami utrzymywanymi na rzecz państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, w tym ich uwalniania;
- 4) tryb kontroli stanu i jakości zapasów utrzymywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) sposób spełnienia międzynarodowych wymagań dotyczących sprawozdawczości w zakresie zapasów.

3. Wydając zgodę, o której mowa w ust. 2 pkt 1, właściwy organ uwzględni w szczególności stan zdolności magazynowych na ropę naftową i paliwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz konieczność zapewnienia zdolności magazynowych dla zapasów interwencyjnych.

4. Zapasów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do zapasów interwencyjnych.

Art. 10. 1. Producenci i handlowcy, którzy utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw u przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania ropy naftowej lub paliw, są obowiązani zawrzeć umowę o magazynowanie tych zapasów, zwaną dalej „umową o magazynowanie”.

1a. Przedsiębiorca świadczący usługę, o której mowa w ust. 1, który zawarł umowę o magazynowanie z producentem lub handlowcem, nie może zlecić magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw innemu przedsiębiorcy.

2. Umowa o magazynowanie określa w szczególności:

- 1) ilość i miejsce magazynowanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 2) warunki zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego magazynowanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 3) sposób postępowania przy magazynowaniu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich wymianie i konserwacji oraz interwencyjnym uwalnianiu tych zapasów;
- 4) okres magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, przy czym okres ten nie powinien być krótszy niż rok kalendarzowy;
- 5) zasady odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy;
- 6) okres jej obowiązywania i warunki rozwiązania.

3. Producenci oraz handlowcy są obowiązani przekazać Prezesowi Agencji kopię umowy o magazynowanie, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, w celu dokonania odpowiedniego wpisu w rejestrze producentów i handlowców, o którym mowa w art. 13 ust. 1.

4. W przypadku zmiany umowy o magazynowanie w zakresie postanowień, o których mowa w ust. 2, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. Producenci i handlowcy mogą zlecić, na podstawie umowy, wykonanie zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu ropą naftową lub paliwami, wytwarzania paliw lub magazynowania ropy naftowej lub paliw.

1a. Przedsiębiorca przyjmujący zlecenie, o którym mowa w ust. 1, nie może zlecić jego wykonania innemu przedsiębiorcy.

2. Umowa określa w szczególności:

- 1) ilość tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 2) sposób wykonania zlecenia;
- 3) warunki zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 4) sposób postępowania podczas magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich wymiany i konserwacji oraz interwencyjnego uwolnienia tych zapasów;
- 5) okres obowiązywania umowy, przy czym okres ten nie może być krótszy niż 90 dni;
- 6) miejsce magazynowania tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 7) sposób wykonywania obowiązków dotyczących sporządzania i przekazywania informacji, o których mowa w art. 22 i 38;
- 8) postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia;
- 9) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy.

3. Handlowiec, który zlecił wykonanie swoich zadań dotyczących tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, tworzonych w postaci paliw, przedsiębiorcy wytwarzającemu paliwa poprzez przerób ropy naftowej, może utrzymywać zapasy w postaci ropy naftowej, pod warunkiem że w umowie zostaną zawarte również postanowienia zobowiązujące przyjmującego zlecenie do przerobu ropy naftowej na paliwa będące przedmiotem umowy, w czasie zapewniającym handlowcowi zlecającemu wykonanie jego zadań dotyczących interwencyjnego uwalniania tych zapasów, oraz postanowienia dotyczące ceny i miejsca wydawania paliw.

4. Handlowiec, który zlecił wykonanie swoich zadań dotyczących tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, tworzonych w postaci paliw, przedsiębiorcy wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej może utrzymywać zapasy w postaci ropy naftowej, pod warunkiem, że zostanie zawarta przez niego lub przez przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej, także umowa dotycząca przerobu tej ropy z przedsiębiorcą wytwarzającym paliwa poprzez przerób ropy naftowej, w której zawarte zostaną postanowienia zobowiązujące tego przedsiębiorcę do przerobu tej ropy na paliwa w czasie gwarantującym skuteczne uwolnienie zapasów interwencyjnych oraz postanowienia dotyczące sposobu ustanawiania ceny i miejsca wydania paliw.

5. W przypadku zlecenia przez producentów lub handlowców tworzenia i utrzymywania, w ich imieniu, zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw podmiotom wymienionym w ust. 1, przedsiębiorcy przyjmujący zlecenie:

- 1) nie mogą wykorzystywać, na własne potrzeby, tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 2) są obowiązani zagwarantować zlecającemu dostęp do tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy.

6. W przypadku gdy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, utrzymywane zgodnie z ust. 1, nie stanowią majątku producenta lub handlowca, umowa powinna zawierać także postanowienia gwarantujące zlecającemu prawo nabycia tych zapasów w okresie jej obowiązywania oraz określać sposób ustalania ceny odsprzedaży tych zapasów.

6a. W przypadku gdy zapasy ropy naftowej lub paliw utrzymywane są zgodnie z ust. 4, a umowa dotycząca przerobu ropy zawierana jest pomiędzy przedsiębiorcą wykonującym działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej, a przedsiębiorcą wytwarzającym paliwa poprzez przerób ropy naftowej, umowa, o której mowa w ust. 1, obejmuje także oświadczenie przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej, że zawarł umowę na przerób ropy z przedsiębiorcą wytwarzającym paliwa oraz że w ramach tej umowy gwarantuje przerób na paliwa ropy naftowej utrzymywanej na rzecz tego handlowca, w czasie zapewniającym temu handlowcowi wykonanie jego zadań dotyczących interwencyjnego uwolnienia tych zapasów, oraz postanowienia dotyczące sposobu określania ceny i miejsca wydania paliw.

7. Producenci i handlowcy przed zawarciem umów, o których mowa w ust. 1 i 4, są obowiązani do przedłożenia Prezesowi Agencji projektów tych umów oraz uzyskania zgody na ich zawarcie.

8. Prezes Agencji, w terminie 14 dni, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia wyrażenia zgody na zawarcie umów, o których mowa w ust. 1 i 4, jeżeli:

- 1) projekty tych umów nie zawierają postanowień, o których mowa w ust. 2–4 i 6;
- 2) projekty tych umów zawierają postanowienia ograniczające lub wykluczające dyspozycyjność zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, o której mowa w art. 3 ust. 10 i 11;
- 3) magazyny, w których mają być utrzymywane zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, nie spełniają wymagań w zakresie dostępności fizycznej;
- 4) producent lub handlowiec nie uzyskał zgody, o której mowa w art. 9 ust. 3 pkt 1 – w przypadku utrzymywania zapasów interwencyjnych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę, o której mowa w art. 9 ust. 2.

8a. Przed wyrażeniem zgody na zawarcie umów, o których mowa w ust. 1 i 4, Prezes Agencji może przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu ropą naftową lub paliwami, wytwarzania paliw lub magazynowania ropy naftowej lub paliw, z którym umowa ma zostać zawarta.

8b. Zakres kontroli, o której mowa w ust. 8a, obejmuje sprawdzenie spełnienia przez przedsiębiorcę wymagań, o których mowa w ust. 2 oraz w art. 3 ust. 10–14.

9. Producent lub handlowiec przekazuje Prezesowi Agencji kopie umów, o których mowa w ust. 1 i 4, w terminie 14 dni od dnia ich zawarcia.

9a. W razie zmiany umów, o których mowa w ust. 1 i 4, w zakresie postanowień, o których mowa w ust. 2–4 i 6, przepisy ust. 7–9 stosuje się odpowiednio.

10. Producenci i handlowcy, zlecający wykonanie swoich zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw innym podmiotom, ponoszą odpowiedzialność za jakość i stan tych zapasów oraz wypełnianie obowiązków dotyczących interwencyjnego uwolnienia tych zapasów.

Art. 11a. 1. Prezes Agencji w terminie do dnia 1 czerwca każdego roku podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o:

- 1) ilości zapasów ropy naftowej lub paliw, wyrażonej w tonach ekwiwalentu ropy naftowej, co do której Agencja może w następnym roku kalendarzowym świadczyć usługę tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 2) wysokości wynagrodzenia Agencji za świadczenie takiej usługi, biorąc pod uwagę, że wysokość tego wynagrodzenia może odpowiadać jedynie rzeczywistym kosztom poniesionym przez Agencję oraz że wynagrodzenie może być wymagane po utworzeniu tych zapasów;
- 3) sposobie zabezpieczenia wykonania umowy o świadczenie takiej usługi;
- 4) innych warunkach świadczenia takiej usługi przez Agencję.

2. Nie później niż do dnia 31 sierpnia każdego roku producenci i handlowcy składają Prezesowi Agencji deklarację zawarcia umowy o świadczenie przez Agencję usługi tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, określając ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, których umowa ta ma dotyczyć, oraz dokumentując korespondencją handlową z podmiotami świadczącymi usługi magazynowania ropy naftowej lub paliw brak możliwości utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w paliwach lub ropie naftowej.

3. Prezes Agencji ustala listę producentów i handlowców, którzy złożyli deklaracje i dokumentację, o których mowa w ust. 2, oraz rozdysponowuje pomiędzy nich ilość zapasów ropy naftowej lub paliw podaną w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, zaczynając od najmniejszych ilości zadeklarowanych przez producentów i handlowców aż do wyczerpania tej ilości.

4. Do dnia 15 października Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej listę producentów i handlowców, wśród których rozdysponował ilość zapasów ropy naftowej lub paliw podaną w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, wraz z przyporządkowaną każdemu z nich ilością tych zapasów.

5. Do dnia 31 grudnia Prezes Agencji zawiera z producentami i handlowcami umowy o świadczenie przez Agencję usługi tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na okres następnego roku kalendarzowego.

6. Do umów, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 2 pkt 1–4 i 6–9.

7. W przypadku wykreślenia z rejestru, o którym mowa w art. 13 ust. 1, producenta lub handlowca będącego stroną umowy, umowa wygasa z chwilą tego wykreślenia.

8.⁴⁾ Prezes Agencji przed zawarciem umowy, o której mowa w ust. 5, jest obowiązany do przedłożenia projektu tej umowy ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz uzyskać zgodę na jej zawarcie.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi odmawia wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w ust. 5, jeżeli:³⁾

- 1) projekt umowy nie zawiera postanowień, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1–4 i 6–9;
- 2) projekt umowy zawiera postanowienia ograniczające lub wyłączające dyspozycyjność zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, o której mowa w art. 3 ust. 10 i 11;
- 3) magazyny, w których mają być utrzymywane przez Agencję na rzecz producentów lub handlowców zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, nie spełniają wymagań w zakresie dostępności fizycznej.

10. Prezes Agencji uaktualnia co miesiąc informacje, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do okresów bieżących i podaje je do publicznej wiadomości w terminie do 25 dnia każdego miesiąca, z zastrzeżeniem że zmiana warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4 możliwa jest jedynie z 7-miesięcznym wyprzedzeniem.

11. W przypadku gdy po dokonaniu aktualizacji, o której mowa w ust. 10, Agencja posiada dodatkowe ilości ropy naftowej lub paliw, co do których może świadczyć usługę tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości okres w jakim usługa może być świadczona oraz określa termin, który nie może być dłuższy niż miesiąc i nie może być krótszy niż dwa tygodnie, licząc od dnia podania tej informacji do publicznej wiadomości, w którym producenci i handlowcy mogą składać deklaracje, o których mowa w ust. 2. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

12. W terminie dwóch tygodni, licząc od ostatniego dnia terminu określonego przez Prezesa Agencji i podanego do publicznej wiadomości zgodnie z ust. 11, Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości listę producentów i handlowców, wśród których rozdysponował ilość zapasów ropy naftowej lub paliw podaną w ogłoszeniu, wraz z przyporządkowaną każdemu z nich ilością tych zapasów.

13. W terminie czterech tygodni, licząc od ostatniego dnia terminu, o którym mowa w ust. 12, Prezes Agencji zawiera z producentami i handlowcami, wśród których rozdysponował ilość zapasów ropy naftowej lub paliw podaną w ogłoszeniu, umowy o świadczenie przez Agencję usługi tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw. Do umów tych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 7–9 oraz art. 11 ust. 2 pkt 1–4 i 6–9 z zastrzeżeniem, że umowy te zawierane są na okres nie krótszy niż 90 dni.

14. Przychody uzyskane z tytułu świadczenia usługi tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez Agencję stanowią jej przychód.

Art. 12. 1. Koszty tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw ponoszą producenci oraz handlowcy; koszty te są zaliczane do kosztów ich działalności.

2. Producenci oraz handlowcy lub przedsiębiorcy utrzymujący zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw na rzecz producentów lub handlowców, stosownie do art. 11, są obowiązani ubezpieczyć zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw od ognia i innych zdarzeń losowych.

Art. 13. 1. Tworzy się rejestr systemu zapasów interwencyjnych, zwany dalej „rejestrem”.

1a. Rejestr składa się z rejestru:

- 1) producentów i handlowców;
- 2) zapasów interwencyjnych;
- 3) zapasów specjalnych.

2. Rejestr prowadzi Prezes Agencji.

2a. Rejestr prowadzi się w systemie informatycznym.

3. Rejestr producentów i handlowców zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie producenta lub handlowca;
- 2) niezbędne dane ekonomiczne i towarowe dotyczące producenta lub handlowca;
- 3) informacje o zawartych przez producenta lub handlowca umowach o magazynowanie oraz umowach, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 4 i art. 11a ust. 5;
- 3a) numer w rejestrze podmiotów przywożących zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne – w przypadku gdy jest on wymagany;
- 4) numer koncesji udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „Prezesem URE”, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne – w przypadku gdy jest ona wymagana.

3a. Rejestr producentów i handlowców w części zawierającej:

- 1) oznaczenie producenta lub handlowca oraz dane dotyczące jego adresu siedziby, adresu zakładu głównego i adresu do doręczeń,
- 2) wskazanie przedmiotu wykonywanej działalności, z której wynika wpis do rejestru,
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer akcyzowy nadany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego,
- 4) numer, rodzaj i okres obowiązywania koncesji na produkcję paliw lub obrót paliwami z zagranicą,
- 5) numer w rejestrze podmiotów przywożących,
- 6) informacje o rodzajach produkowanych lub przywożonych surowców lub paliw,
- 7) informacje o wykreśleniu z rejestru

– jest rejestrem jawnym udostępnianym w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji.

3b. Rejestr zapasów interwencyjnych zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie ilości zapasów interwencyjnych, właścicieli tych zapasów oraz postaci, w której zapasy te są utrzymywane,
- 2) oznaczenie miejsc magazynowania zapasów interwencyjnych

– z wyłączeniem informacji dotyczących zapasów specjalnych.

3c. Rejestr zapasów specjalnych zawiera informacje dotyczące zapasów specjalnych oraz zapasów utrzymywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz państw członkowskich Unii Europejskiej, które mają w tych państwach status zapasów specjalnych w rozumieniu art. 9 dyrektywy Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładającej na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 265 z 09.10.2009, str. 9), zwanej dalej „dyrektywą 2009/119/WE”, w szczególności:

- 1) wskazanie ilości tych zapasów;
- 2) państw członkowskich Unii Europejskiej, na rzecz których zapasy są utrzymywane;
- 3) produktów naftowych, w których zapasy te są utrzymywane;
- 4) oznaczenie miejsc magazynowania tych zapasów.

4. Prezes Agencji przekazuje w formie elektronicznej Prezesowi URE, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Prokuratorowi Generalnemu oraz Komendantowi Głównemu Policji wykaz producentów lub handlowców wpisanych do rejestru w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu. Wykaz zawiera informacje, o których mowa w ust. 3a.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:³⁾

- 1) szczegółową zawartość i sposób prowadzenia rejestru,
- 2) dokumenty będące podstawą dokonania wpisu do rejestru, zmiany tego wpisu lub wykreślenia z rejestru,
- 3) wzory wniosków o dokonanie wpisu do rejestru i o wykreślenie z rejestru,
- 4) sposób przekazywania informacji, o których mowa w art. 8 ust. 5, art. 22 oraz art. 38 ust. 1

– uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości i aktualności danych zawartych w rejestrze, ujednolicenia formy składania wniosków o dokonanie wpisu i o wykreślenie z rejestru oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia nadzoru nad systemem zapasów i możliwość udostępniania danych zawartych w rejestrze zainteresowanym podmiotom.

6. Dane jednostkowe zawarte w rejestrze, z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 3a, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i mogą być udostępnione jedynie na żądanie organów władzy publicznej dla celów prowadzonych przez nie postępowań lub innym organom, w tym organizacjom międzynarodowym, jeżeli taki obowiązek wynika z ustawy, umowy międzynarodowej albo przepisów Unii Europejskiej.

7. Dokumenty stanowiące podstawę wpisów w rejestrach przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat od dnia dokonania wpisu.

8. Do dnia 25 lutego każdego roku Prezes Agencji przesyła Komisji Europejskiej skrócony odpis rejestru, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, zawierający wskazanie ilości zapasów interwencyjnych i postaci, w których są one utrzymywane – według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego.

9. Na wniosek Komisji Europejskiej Prezes Agencji przesyła jej pełny odpis rejestru, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, lub rejestru, o którym mowa w ust. 1a pkt 3, w terminie 15 dni od dnia otrzymania wniosku. Odpis nie obejmuje oznaczenia miejsc magazynowania zapasów interwencyjnych.

10. Informacje zawierające oznaczenie miejsc magazynowania zapasów interwencyjnych, o których mowa w ust. 3b pkt 2, udostępnia się osobom upoważnionym przez Komisję Europejską do przeprowadzenia przeglądu, o którym mowa w art. 29b.

11. Osoby upoważnione przez Komisję Europejską do przeprowadzenia przeglądu, o którym mowa w art. 29b, mają prawo wglądu do rejestru.

Art. 13a. 1. Prezes Agencji przekazuje w formie elektronicznej Prezesowi URE, co najmniej raz na kwartał lub na każde jego żądanie:

- 1) wykaz producentów i handlowców, którzy posiadają zawarte umowy, o których mowa w art. 10 i art. 11;
- 2) wykaz producentów i handlowców, w stosunku do których została wydana decyzja o odmowie wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w art. 11, wraz z informacją, czy decyzja ta jest ostateczna.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera oznaczenie stron umowy, rodzaju i przedmiotu umowy oraz informację o rodzaju i lokalizacji utrzymywanych w ten sposób zapasów obowiązkowych, datę zawarcia umowy i okres jej obowiązywania.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera oznaczenie stron umowy, opis przyczyny odmowy wyrażenia zgody na zawarcie tej umowy oraz datę wydania decyzji o odmowie wyrażenia zgody na zawarcie umowy, a w przypadku gdy decyzja taka stała się ostateczna – także tę datę.

Art. 14. 1. Podmioty zamierzające podjąć działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw są obowiązane złożyć wniosek o wpis do rejestru w terminie nie później niż 14 dni przed planowanym podjęciem wykonywania tej działalności.

1a. W przypadku pozyskania przez Prezesa Agencji informacji o podjęciu przez podmiot działalności w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, pomimo niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Agencji wzywa ten podmiot do złożenia wniosku o wpis do rejestru w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania z pouczeniem, że niezłożenie wniosku w wyznaczonym terminie stanowi niedopełnienie obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru.

1b. W przypadku niewykonania wezwania, o którym mowa w ust. 1a, Prezes Agencji dokonuje wpisu do rejestru z urzędu.

2. Wniosek o dokonanie wpisu do rejestru zawiera:

- 1) firmę producenta lub handlowca;
- 2) oznaczenie formy prawnej, a także numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer akcyzowy wydany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, jeżeli producent lub handlowiec taki posiada, oraz numer PESEL osoby kierującej działalnością producenta lub handlowca lub, dla osób nieposiadających numeru PESEL, numer dokumentu tożsamości;
- 3) oznaczenie siedziby i adresu producenta lub handlowca;
- 4) oznaczenie adresu zakładu głównego producenta lub handlowca, jeżeli jest inny niż siedziba producenta lub handlowca;
- 5) oznaczenie przedmiotu wykonywanej działalności;
- 6) wskazanie daty rozpoczęcia działalności;
- 7) dane o wielkości produkcji, przywozu ropy naftowej lub paliw, z uwzględnieniem rodzaju tych paliw, planowanych na dany rok;
- 8) dane o ilości, rodzaju i gatunku paliw oraz ilości ropy naftowej przewidywanych do utworzenia w danym roku kalendarzowym w ramach zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 9) oznaczenie miejsca magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw lub planowanego miejsca magazynowania tych zapasów, w przypadku gdy producent lub handlowiec do dnia złożenia wniosku o dokonanie wpisu do rejestru nie ustalił miejsca ich magazynowania;
- 9a) numer w rejestrze podmiotów przywożących, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne – w przypadku gdy jest on wymagany;
- 10) numer koncesji udzielonej przez Prezesa URE zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne – w przypadku gdy jest ona wymagana.

3. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie stanowi niedopełnienie obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru.

4. Prezes Agencji, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia wpisu do rejestru, jeżeli:

- 1) prawomocnie orzeczono zakaz wykonywania przez producenta lub handlowca określonej we wniosku działalności.
- 2) (uchylony)

Art. 15. 1. Prezes Agencji dokonuje wpisu do rejestru w drodze decyzji w terminie 14 dni od dnia wpływu kompletnego wniosku.

2. Decyzja o wpisie do rejestru zawiera w szczególności dane, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1–3, oraz datę wpisu do rejestru i numer w rejestrze.

Art. 16. 1. Zmiana wpisu lub wykreślenie z rejestru następują na uzasadniony wniosek producenta lub handlowca lub z urzędu.

2. Producent oraz handlowiec są obowiązani złożyć wniosek o:

- 1) zmianę wpisu w rejestrze – w terminie 7 dni od dnia zmiany danych, o których mowa w art. 14 ust. 2;
- 2) wykreślenie wpisu z rejestru – w terminie 14 dni od dnia:
 - a) trwałego zaprzestania wykonywania działalności w zakresie wytwarzania lub przetwarzania lub przywozu ropy naftowej lub paliw,
 - b) cofnięcia zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego lub zezwolenia na nabywanie wyrobów akcyzowych lub wygaśnięcia takiego zezwolenia, jeżeli przed wygaśnięciem podmiot nie uzyskał nowego zezwolenia,
 - c) cofnięcia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu paliwami lub jej wygaśnięcia,
 - d) ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, należy dołączyć dokumenty lub inne dowody potwierdzające okoliczności uzasadniające wykreślenie wpisu z rejestru.

3a. Producent i handlowiec, którzy zostali wykreśleni z rejestru na ich wniosek złożony na podstawie ust. 2 pkt 2, a następnie ponownie podjęli działalność w zakresie produkcji lub przywozu paliw w okresie 12 miesięcy od dnia wykreślenia wpisu z rejestru, tworzą zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, jak producenci i handlowcy, którzy nie zaprzestali wykonywania działalności i nie zostali wykreśleni z rejestru na podstawie ust. 2 pkt 2, a okres od wykreślenia z rejestru do ponownego podjęcia działalności wlicza się do okresu wykonywania działalności.

3b. Producent i handlowiec, o których mowa w ust. 3a, obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych w wymaganej wielkości od 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ponowne podjęcie działalności.

4. Wpis do rejestru podlega wykreśleniu z urzędu przez Prezesa Agencji w przypadku:

- 1) prawomocnie orzeczonego zakazu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a;
- 2) stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, co najmniej przez okres 24 miesięcy, potwierdzonego odpowiednimi dokumentami;
- 3) cofnięcia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu paliwami lub jej wygaśnięcia.

5. Prezes Agencji może wykreślić z urzędu dane wpisane do rejestru niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

6. Wykreślenie wpisu z rejestru następuje w drodze decyzji.

7. O odmowie wpisu do rejestru oraz wykreśleniu z rejestru Prezes Agencji informuje naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla producenta albo handlowca oraz Prezesa URE w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 6 lub art. 14 ust. 4.

Art. 17. 1. Do postępowania przed Prezesem Agencji w sprawach określonych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

2.⁴⁾ Od decyzji wydanych przez Prezesa Agencji służy odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

Art. 18. (uchylony)

Art. 19. (uchylony)

Art. 20. (uchylony)

Art. 21. (uchylony)

Art. 21a. 1. Zapasy agencyjne nie mogą być mniejsze niż różnica pomiędzy ilością zapasów interwencyjnych określoną w art. 3 ust. 3 i 4 a ilością zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

2. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego ilość utrzymywanych zapasów agencyjnych osiąga co najmniej poziom, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem że w odniesieniu do okresu od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego średni dzienny przywóz netto ekwiwalentu ropy naftowej ustalany jest na podstawie danych z przedostatniego roku kalendarzowego poprzedzającego dany rok kalendarzowy.

3. (uchylony)

Art. 21b. 1. Koszty tworzenia i finansowania zapasów agencyjnych ponoszą producenci i handlowcy, uiszczając opłatę zapasową.

2. Opłatę zapasową dla paliw z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) oblicza się według wzoru:

$$O_z = (W_h \text{ lub } W_{pr}) \times U$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

O_z – opłatę zapasową dla paliw z wyłączeniem gazu płynnego (LPG);

W_h – sumę wielkości przywozu paliw z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) dokonanego w danym miesiącu kalendarzowym, pomniejszoną o ilości wymienione w art. 5 ust. 6 w danym miesiącu kalendarzowym wyrażoną w jednostkach wagowych, z uwzględnieniem współczynników określonych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 4, przeliczoną na ekwiwalent ropy naftowej przez pomnożenie jej przez współczynnik 1,065;

W_{pr} – wielkość produkcji paliw z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) w danym miesiącu kalendarzowym, pomniejszoną o ilości wymienione w art. 5 ust. 6 w danym miesiącu kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych, z uwzględnieniem współczynników określonych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 4, przeliczoną na ekwiwalent ropy naftowej przez pomnożenie jej przez współczynnik 1,065;

U – stawkę opłaty za tonę ekwiwalentu ropy naftowej określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 9.

2a. Producent paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), przetwarzający paliwa poprzez procesy mieszania, będący jednocześnie handlowcem, oblicza opłatę zapasową, przyjmując za jej podstawę różnicę pomiędzy ilością wyprodukowanych paliw i tą ilością, która stanowiła już podstawę obliczenia i zapłaty przez niego opłaty zapasowej z tytułu przywozu.

2b. Producent paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), przetwarzający paliwa poprzez procesy mieszania, oblicza opłatę zapasową, przyjmując za jej podstawę różnicę pomiędzy ilością wyprodukowanych paliw i tą ilością, która stanowiła już podstawę obliczenia i zapłaty przez niego opłaty zapasowej.

3. Producent paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), przetwarzający je poprzez procesy mieszania, które nabył od poprzedniego producenta lub handlowca i których ilość stanowiła podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej przez poprzedniego producenta lub handlowca, oblicza opłatę zapasową, przyjmując za podstawę jej obliczenia różnicę pomiędzy ilością produktu końcowego i tą ilością paliw, która stanowiła podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej przez poprzedniego producenta lub handlowca.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, poprzedni producent lub handlowiec przekazuje producentowi paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), przetwarzającemu je przez procesy mieszania oświadczenie o obliczeniu i zapłacie opłaty zapasowej zawierające w szczególności:

- 1) nazwę i adres producenta lub handlowca;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) producenta lub handlowca, jeżeli taki posiada;
- 3) ilość sprzedanych paliw stanowiącą podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej;
- 4) wysokość oraz termin zapłaty opłaty zapasowej.

5. Opłatę zapasową dla gazu płynnego (LPG) oblicza się według wzoru:

$$O_L = (G_h \text{ lub } G_{pr}) \times Z$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

O_L – opłatę zapasową dla gazu płynnego (LPG);

G_h – wielkość przywozu gazu płynnego (LPG) dokonanego w danym miesiącu kalendarzowym, pomniejszoną o ilości wymienione w art. 5 ust. 6 w danym miesiącu kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych;

G_{pr} – wielkość produkcji gazu płynnego (LPG) w danym miesiącu kalendarzowym pomniejszoną o ilości wymienione w art. 5 ust. 6 w danym miesiącu kalendarzowym, wyrażoną w jednostkach wagowych;

Z – stawkę opłaty za tonę gazu płynnego (LPG) określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 9.

5a. Producent gazu płynnego (LPG) przetwarzający go poprzez procesy mieszania będący jednocześnie handlowcem oblicza opłatę zapasową, przyjmując za jej podstawę różnicę pomiędzy ilością wyprodukowanych paliw i tą ilością gazu płynnego (LPG), która stanowiła już podstawę obliczenia i zapłaty przez niego opłaty zapasowej z tytułu przywozu.

5b. Producent gazu płynnego (LPG) przetwarzający go poprzez procesy mieszania oblicza opłatę zapasową, przyjmując za jej podstawę różnicę pomiędzy ilością wyprodukowanych paliw i tą ilością gazu płynnego (LPG), która stanowiła już podstawę obliczenia i zapłaty przez niego opłaty zapasowej.

6. Producent gazu płynnego (LPG), przetwarzający go poprzez procesy mieszania, który nabył od poprzedniego producenta lub handlowca gaz płynny (LPG), którego ilość stanowiła podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej przez poprzedniego producenta lub handlowca, oblicza opłatę zapasową, przyjmując za podstawę jej obliczenia różnicę pomiędzy ilością produktu końcowego i tą ilością gazu płynnego (LPG), która stanowiła podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej przez poprzedniego producenta lub handlowca.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, poprzedni producent lub handlowiec przekazuje producentowi gazu płynnego (LPG), przetwarzającemu go przez procesy mieszania oświadczenie o obliczeniu i zapłacie opłaty zapasowej zawierające w szczególności:

- 1) nazwę i adres producenta lub handlowca;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) producenta lub handlowca, jeżeli taki posiada;
- 3) ilość sprzedanego gazu płynnego (LPG) stanowiącą podstawę obliczenia i zapłaty opłaty zapasowej;
- 4) wysokość oraz termin zapłaty opłaty zapasowej.

8. Maksymalne stawki opłaty zapasowej nie mogą być wyższe od:

- 1) 90 zł za tonę ekwiwalentu ropy naftowej;
- 2) 160 zł za tonę gazu płynnego (LPG).

9.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłaty zapasowej, o której mowa w ust. 1, mając na uwadze konieczność utworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych na poziomie wymaganym zgodnie z art. 21a ust. 1 oraz planowane do poniesienia lub poniesione przez Agencję koszty, o których mowa w ust. 10 i 11, związane z utworzeniem i utrzymywaniem zapasów agencyjnych.

10. Określając wysokość stawki opłaty zapasowej dla paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi bierze pod uwagę:³⁾

- 1) koszty:
 - a) zakupu ropy naftowej lub paliw na zapasy agencyjne, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), w tym również na zakup ropy naftowej lub paliw na zapasy agencyjne, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), na następny rok kalendarzowy w związku z wynikającym z art. 5 ust. 3 obniżaniem w następnym roku kalendarzowym poziomu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia przez Agencję spełnienia wymogów, o których mowa w art. 21c ust. 2,
 - b) magazynowania zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - c) wymiany i zamiany zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), w tym kosztów ich przemieszczania,
 - d) ubezpieczenia zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - e) wykonywania przez Prezesa Agencji umów zlecenia zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - f) odtworzenia zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), w przypadku ich interwencyjnego uwolnienia,
 - g) budowy magazynów przez Agencję na potrzeby zapasów agencyjnych, z wyłączeniem zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG);
- 2) wysokość wpływów z opłaty zapasowej w danym roku kalendarzowym.

11. Określając wysokość stawki opłaty zapasowej dla gazu płynnego (LPG), minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi bierze pod uwagę:³⁾

- 1) koszty:
 - a) zakupu ropy naftowej lub paliw na zapasy agencyjne tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - b) magazynowania zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - c) wymiany i zamiany zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG), w tym kosztów ich przemieszczania,
 - d) ubezpieczenia zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - e) wykonywania przez Prezesa Agencji umów zlecenia zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG),
 - f) odtworzenia zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG) w przypadku ich interwencyjnego uwolnienia,
 - g) budowy magazynów przez Agencję na potrzeby zapasów agencyjnych tworzonych w zakresie gazu płynnego (LPG);
- 2) wysokość wpływów z opłaty zapasowej w danym roku kalendarzowym.

12. Producenci i handlowcy są obowiązani wpłacać opłatę zapasową w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła produkcja lub przywóz paliw, na rachunek Funduszu, o którym mowa w art. 28a.

13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie, do należności z tytułu opłaty zapasowej stosuje się odpowiednio przepisy działu III oraz działu V ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879) z wyłączeniem przepisów dotyczących umarzania należności, odraczania płatności oraz rozkładania płatności na raty.

14.⁴⁾ Organem właściwym w sprawie opłaty zapasowej jest Prezes Agencji, któremu przysługują uprawnienia organu podatkowego, określone w dziale III oraz w dziale V ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Od decyzji wydanych przez Prezesa Agencji w sprawie opłaty zapasowej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

15. Do egzekucji należności Funduszu, o którym mowa w art. 28a, z tytułu opłaty zapasowej stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

16. Obowiązek zapłaty opłaty zapasowej przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od dnia, w którym opłata ta stała się wymagalna.

Art. 21c. 1.⁵⁾ Zapasy agencyjne mogą być utrzymywane w postaci:

- 1) ropy naftowej;
- 2) paliw.

1.⁶⁾ Zapasy agencyjne są utrzymywane co najmniej w 75 % w postaci paliw, w pozostałej części zapasy te mogą być utrzymywane w postaci ropy naftowej.

2. W przypadku niewydania na okres całego danego roku kalendarzowego decyzji o nadaniu paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych statusu zapasów specjalnych, o której mowa w art. 21e ust. 1, Agencja poprzez zmianę struktury zapasów agencyjnych zapewnia, aby co najmniej jedna trzecia zapasów interwencyjnych była utrzymywana w postaci tych paliw, których suma dostaw krajowych brutto w poprzednim roku kalendarzowym, przeliczona na ekwiwalent ropy naftowej współczynnikiem 1,2 stanowiła 75 % zużycia krajowego brutto ekwiwalentu ropy naftowej. Każde z tych paliw powinno być utrzymywane w ilości odpowiadającej co najmniej jego 30-dniowemu średniemu dziennemu zużyciu krajowemu brutto ekwiwalentu ropy naftowej w poprzednim roku kalendarzowym.

3. Szczegółową strukturę zapasów agencyjnych określa plan rzeczowy Funduszu Zapasów Agencyjnych.

4. Utworzone i utrzymywane przez Agencję zapasy agencyjne stanowią majątek Skarbu Państwa, chyba że z umowy, o której mowa w art. 21d ust. 2, wynika, że zapasy te stanowią majątek przyjmującego zlecenie.

Art. 21d. 1. Prezes Agencji może zlecić, na podstawie umowy, magazynowanie zapasów agencyjnych przedsiębiorcom świadczącym usługi magazynowania ropy naftowej lub paliw. Przepisy art. 10 ust. 1a i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Prezes Agencji może zlecić, na podstawie umowy, wykonanie zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych, z wyjątkiem zapasów specjalnych, w ilości nieprzekraczającej 20 % zapasów agencyjnych, przedsiębiorcom, którzy posiadają tytuł prawny do magazynów spełniających wymagania określone w art. 3 ust. 12.

3. Prezes Agencji nie może zawrzeć umowy, o której mowa w ust. 2, z przedsiębiorcą:

- 1) który znajduje się w postępowaniu upadłościowym lub likwidacji;
- 2) skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.

4. Do umów, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 1a, 2, 5 i 6.

Art. 21e. 1.⁴⁾ W celu podwyższenia bezpieczeństwa paliwowego państwa minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może, w drodze decyzji, nadać paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych, stanowiącym własność Agencji, których struktura odpowiada strukturze określonej w art. 21c ust. 2, status zapasów specjalnych na okres co najmniej jednego roku kalendarzowego.

2.⁴⁾ W decyzji o nadaniu paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych statusu zapasów specjalnych, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi wskazuje te paliwa oraz określa ilość zapasów specjalnych wyrażoną w liczbie dni średniego dziennego zużycia krajowego brutto, a także wskazuje okres obowiązywania decyzji.

⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 6.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. poz. 1517); wejdzie w życie z dniem 30 czerwca 2029 r.

3. Decyzję o nadaniu paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych statusu zapasów specjalnych stosuje się od dnia 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.

4.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi zawiadamia niezwłocznie Komisję Europejską o nadaniu paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych statusu zapasów specjalnych, wskazując ilość zapasów specjalnych oraz okres, na jaki ten status został im nadany.

5. Dopuszcza się obniżenie ilości zapasów specjalnych w stosunku do poziomu określonego w decyzji, o której mowa w ust. 1, o nadaniu paliwom utrzymywanym w ramach zapasów agencyjnych statusu zapasów specjalnych na czas niezbędny do dokonania ich wymiany lub zamiany.

6.⁴⁾ Przemieszczanie zapasów specjalnych utrzymywanym razem z innymi zapasami paliw wymaga uprzedniego zawiadomienia ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Przemieszczanie zapasów produktów naftowych stanowiących zapasy specjalne w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2009/119/WE, utrzymywanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej razem z innymi zapasami produktów naftowych wymaga uprzedniego zawiadomienia ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, a także uprzedniego pisemnego zezwolenia właściciela tych zapasów specjalnych.

7. Egzekucji sądowej i administracyjnej nie podlegają:

- 1) zapasy specjalne;
- 2) zapasy produktów naftowych stanowiące zapasy specjalne w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2009/119/WE, utrzymywane na rzecz innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) zapasy produktów naftowych stanowiące zapasy specjalne innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przemieszczane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8.⁴⁾ W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, na okres dłuższy niż rok kalendarzowy minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi za rok, w którym zapasy agencyjne posiadają status zapasów specjalnych przez okres krótszy niż pełny rok kalendarzowy, sporządza i przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie roczne obejmujące analizę środków podjętych dla zapewnienia i zweryfikowania dyspozycyjności zapasów interwencyjnych, w tym dostępności fizycznej, oraz dokumentuje rozwiązania zastosowane dla zapewnienia kontroli tych zapasów w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach ropy naftowej – do dnia 31 stycznia roku kalendarzowego, którego sprawozdanie to dotyczy.

Art. 21f. 1. Tworzy się Radę Konsultacyjną do spraw Zapasów Interwencyjnych, zwaną dalej „Radą”, jako organ opiniodawczy Prezesa Agencji w zakresie wysokości stawek opłaty zapasowej, a także projektów inwestycyjnych w zakresie budowy magazynów na rzecz zapasów agencyjnych.

2. Rada przedstawia Prezesowi Agencji opinie z własnej inicjatywy lub na jego wniosek. Prezes Agencji nie jest związany opinią Rady.

3. W skład Rady wchodzi nie więcej niż po trzech przedstawicieli: producentów, handlowców oraz przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych.

4. Prezes Agencji powołuje członków Rady spośród przedstawicieli producentów, handlowców oraz przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych zgłoszonych przez organizacje ich zrzeszające. Kadencja Rady trwa 4 lata.

5. Udział w pracach Rady jest nieodpłatny.

6. Na pierwszym posiedzeniu Rada opracowuje i przyjmuje większością głosów obecnych regulamin.

Art. 21g. 1. Prezes Agencji sporządza projekt prognozy krajowego zapotrzebowania na paliwa oraz na pojemność magazynową dla zapasów interwencyjnych i obrotowych paliw i ropy naftowej na okres 10 lat, w terminie do dnia 30 listopada w roku, który poprzedza okres prognozowany.

2. Projekt prognozy zawiera określenie szacunku wielkości zapotrzebowania na paliwa oraz wielkości zapotrzebowania na pojemności magazynowe, jakie będą potrzebne do magazynowania zapasów interwencyjnych i obrotowych paliw i ropy naftowej w każdym roku z kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych, które następują po roku sporządzenia prognozy, w oparciu o informacje, o których mowa w art. 22 ust. 1.

3. Prezes Agencji przedkłada do zaopiniowania projekt prognozy Radzie, która wydaje opinię w terminie 30 dni.

4. Sporządzoną prognozę Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, w terminie do dnia 31 grudnia roku, w którym Prezes Agencji był obowiązany do sporządzenia tej prognozy.

5. Prognoza, o której mowa w ust. 4, podlega aktualizacji co 2 lata. Przepisy ust. 1–4 stosuje się.

Art. 22. 1. Producenci i handlowcy składają Prezesowi Agencji co miesiąc deklarację o:

- 1) wielkości przywozu ropy naftowej i paliw oraz wielkości produkcji paliw, a także strukturze produkcji i przywozu paliw,
- 2) ilościach ropy naftowej, paliw lub biokomponentów, o których mowa w art. 5 ust. 6,
- 3) tworzonych i utrzymywanych zapasach obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania,
- 4) utrzymywanych zapasach handlowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania,
- 5) wysokości opłaty zapasowej

– w terminie 20 dni od upływu ostatniego dnia miesiąca, którego dotyczy przekazywana deklaracja.

1a.⁷⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe dane umieszczane w deklaracji, o której mowa w ust. 1, i w informacjach, o których mowa w ust. 1c, 3 i 3a oraz w art. 38 ust. 1, kierując się koniecznością zachowania integralności danych zamieszczanych w portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

1b. Deklaracje, o których mowa w ust. 1, stanowią deklaracje w rozumieniu przepisów Ordynacji podatkowej.

1c. Przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej lub paliw przekazują Prezesowi Agencji co miesiąc informację o:

- 1) magazynowanych zapasach obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania,
- 2) magazynowanych zapasach handlowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania

– w terminie 20 dni od upływu ostatniego dnia miesiąca, którego dotyczy przekazywana informacja.

2.⁴⁾ Producenci i handlowcy są obowiązani do przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi co roku informacji o poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w terminie do dnia 1 marca.

3. Producenci i handlowcy są obowiązani do przedstawiania Prezesowi Agencji informacji o ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utworzenia których są obowiązani w danym roku kalendarzowym w terminie do dnia 1 marca.

3a.⁸⁾ Producenci tworzący zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w postaci ropy naftowej obowiązani są do przedstawiania Prezesowi Agencji informacji o rzeczywistych współczynnikach uzysku z roku poprzedniego w terminie, o którym mowa w ust. 3.

3b.⁹⁾ W deklaracji, o której mowa w ust. 1, oraz w informacjach, o których mowa w ust. 1c, 3 i 3a, zamieszcza się także nazwę albo imię i nazwisko producenta lub handlowca, adres jego siedziby, numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer w rejestrze systemu zapasów interwencyjnych, a także imię i nazwisko oraz numer telefonu, o ile taki numer posiada, osoby podpisującej deklarację lub informację.

3c.⁹⁾ Deklarację, o której mowa w ust. 1, oraz informacje, o których mowa w ust. 1c, 3 i 3a, przekazuje się w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

4.¹⁰⁾ Informacje, o których mowa w ust. 1–3b, z wyjątkiem informacji przetworzonych i zagregowanych w sposób uniemożliwiający ich powiązanie lub identyfikację z konkretnym podmiotem, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i mogą być udostępnione jedynie na żądanie organów władzy publicznej dla celów prowadzonych przez nie postępowań lub innym organom, w tym organizacjom międzynarodowym, jeżeli taki obowiązek wynika z ustawy, umowy międzynarodowej albo przepisów Unii Europejskiej.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681 oraz z 2024 r. poz. 859); weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 1 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

⁹⁾ Dodany przez art. 7 pkt 1 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 1 lit. d ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

4a.¹¹⁾ Producenci i handlowcy są obowiązani do przechowywania danych i dokumentów stanowiących podstawę opracowania informacji, o których mowa w ust. 1–3, przez okres 5 lat od dnia przekazania tych informacji Prezesowi Agencji.

5. (uchylony)

6.¹²⁾ Dane, sprawozdania i dokumenty dotyczące zapasów interwencyjnych Prezes Agencji przechowuje przez okres co najmniej 5 lat od dnia ich otrzymania.

Art. 22a. 1. Producenci i handlowcy obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie magazynowania lub przesyłu ropy naftowej lub paliw przekazują w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego Prezesowi Agencji informacje na temat realizowanych oraz planowanych zmian infrastruktury sektora naftowego, na okres kolejnych 5 lat, w zakresie:

- 1) rozbudowy lub ograniczenia mocy produkcyjnych, z wyłączeniem przestojów remontowych;
- 2) zwiększenia lub zmniejszenia pojemności magazynowych, z określeniem pojemności dostępnych w ramach usługi magazynowania;
- 3) zwiększenia lub zmniejszenia zdolności przesyłowych, z wyłączeniem zawieszenia na czas remontów.

2.⁴⁾ Prezes Agencji w terminie do dnia 30 września każdego roku kalendarzowego przedkłada ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi ocenę sytuacji na rynku magazynowym w zakresie zabezpieczenia magazynowania zapasów interwencyjnych ropy naftowej i paliw oraz zapasów operacyjnych na okres kolejnych 5 lat.

Art. 23. 1.⁴⁾ Prezes Agencji składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi półroczne sprawozdania o stanie zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych, ich strukturze oraz miejscach magazynowania w terminie 45 dni od końca miesiąca następującego po upływie okresu sprawozdawczego.

2.⁴⁾ Prezes Agencji składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi miesięczne, skrócone sprawozdania o stanie zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych, a także ich strukturze, w terminie 45 dni od końca miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

2a.⁴⁾ W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 21e ust. 1, Prezes Agencji składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, sprawozdania o stanie zapasów specjalnych, obejmujące dane o ich ilości i liczbie dni średniego dziennego zużycia krajowego brutto ekwiwalentu ropy naftowej, której odpowiadają te zapasy, oraz miejscach ich magazynowania – według stanu na ostatni dzień miesiąca kalendarzowego, którego sprawozdanie dotyczy. W sprawozdaniu tym ujmuje się odrębnie każde z paliw, w postaci których utrzymywane są zapasy specjalne.

2b.⁴⁾ W przypadku utrzymywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapasów na rzecz państw członkowskich Unii Europejskiej, które mają w tych państwach status zapasów specjalnych w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2009/119/WE, Prezes Agencji składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, sprawozdania o stanie tych zapasów z podziałem na produkty naftowe oraz podmioty lub państwa, na rzecz których zapasy te są utrzymywane – według stanu na ostatni dzień miesiąca kalendarzowego, którego sprawozdanie dotyczy.

2c.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi zapewnia przekazywanie Komisji Europejskiej sprawozdań, o których mowa w ust. 2a i 2b, w terminie do końca każdego miesiąca, a odpisów tych sprawozdań – niezwłocznie na wniosek Komisji Europejskiej.

3.⁴⁾ Prezes Agencji przekazuje bieżące informacje w zakresie określonym w ust. 1 oraz inne informacje dotyczące tworzenia i utrzymywania zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych na żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

Rozdział 3

Zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów gazu ziemnego

Art. 24. 1. W celu zapewnienia zaopatrzenia Rzeczypospolitej Polskiej w gaz ziemny oraz minimalizacji skutków:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa gazowego państwa,
- 2) wystąpienia sytuacji awaryjnej w sieci gazowej,
- 3) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego

– przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązani do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 1 lit. e ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 1 lit. f ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

1a. W zakresie skroplonego gazu ziemnego dostarczanego z zagranicy do punktu dostawy tego gazu do terminalu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2024 r. poz. 551 i 834), do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego jest obowiązany wyłącznie podmiot, który korzysta z usług regazyfikacji lub przeładunku skroplonego gazu ziemnego na podstawie umowy z operatorem terminalu i którego zregazyfikowany gaz ziemny jest wprowadzany do sieci przesyłowej lub przeładowywany na inne środki transportu.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego:

- 1) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w wielkości odpowiadającej co najmniej 30-dniowemu średniemu dziennemu przywozowi tego gazu, ustalonymu w sposób określony w art. 25 ust. 2 albo 5;
- 2) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w instalacjach magazynowych, których parametry techniczne zapewniają możliwość dostarczenia ich całkowitej ilości do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni.
- 3) (uchylony)

3. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego utrzymuje się fizycznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego, z wyjątkiem art. 24a.

3a. Operator systemu magazynowania przedstawia operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych, według stanu na dzień 31 maja, charakterystykę instalacji magazynowej, w której są utrzymywane zapasy obowiązkowe gazu ziemnego wraz ze szczegółowym wykazem podmiotów utrzymujących zapasy obowiązkowe w tej instalacji i ilością tych zapasów, w celu weryfikacji technicznych możliwości dostarczenia całkowitej ilości zapasów tego gazu z danej instalacji do systemu gazowego, do dnia 15 czerwca każdego roku lub na żądanie operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych.

3b.⁴⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych dokonuje weryfikacji technicznych możliwości dostarczania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego, w okresie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania kompletnych dokumentów oraz przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi i Prezesowi URE informacje o wynikach dokonanej weryfikacji. W przypadku stwierdzenia, że parametry instalacji magazynowych lub sieci gazowych, do których instalacje te są przyłączone, nie zapewniają możliwości dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni, operator systemu przesyłowego lub operator systemu połączonego gazowego powiadamia o tym fakcie Prezesa URE w terminie 7 dni.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

5a. (uchylony)

5b. (uchylony)

5c. (uchylony)

6. (uchylony)

Art. 24a. 1. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego mogą być utrzymywane fizycznie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu gazowego, pod warunkiem że:

- 1) parametry techniczne instalacji magazynowych oraz sieci gazowych, do których instalacje te są przyłączone, będą zapewniać możliwość dostarczenia całkowitej ilości utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do sieci przesyłowej lub do sieci dystrybucyjnej krajowej,
- 2) zawarte przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego umowy o świadczenie usług magazynowania gazu ziemnego oraz świadczenie usług przesyłania gazu ziemnego zapewniają możliwość dostarczenia, na zasadach ciągłych i w każdych warunkach, całkowitych ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej

– w okresie nie dłuższym niż 40 dni.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przedstawia operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych dokumenty umożliwiające weryfikację technicznych możliwości dostarczenia do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej całkowitej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych w instalacjach magazynowych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności umowy, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Art. 24 ust. 3b stosuje się odpowiednio.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, którzy utrzymują zapasy obowiązkowe tego gazu w instalacjach magazynowych zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykorzystują zdolności przesyłowe zarezerwowane na potrzeby dostarczenia całkowitych ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej wyłącznie na te potrzeby.

4. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych powiadamia Prezesa URE o fakcie wykorzystania zdolności przesyłowych zarezerwowanych na potrzeby dostarczenia całkowitych ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej na inne potrzeby w terminie 7 dni od stwierdzenia tego faktu.

Art. 24b. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego mogą zlecić, na podstawie umowy, wykonywanie zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego innemu przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi.

1a. W przypadku gdy umowy, o których mowa w ust. 1, przewidują utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, art. 24a stosuje się odpowiednio.

2. Podmiot przyjmujący zlecenie, o którym mowa w ust. 1, nie może zlecić jego wykonywania innemu podmiotowi.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) ilość utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w okresie obowiązywania umowy;
- 2) sposób wykonania zlecenia;
- 3) warunki zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 4) sposób postępowania podczas utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, uruchamiania oraz uzupełnienia tych zapasów po uruchomieniu;
- 5) okres obowiązywania umowy, przy czym okres ten odpowiada lub jest wielokrotnością okresów, o których mowa w art. 25 ust. 4 lub 5;
- 6) miejsce utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w okresie obowiązywania umowy;
- 7) sposób wykonywania obowiązków dotyczących sporządzania i przekazywania informacji, o których mowa w art. 27 ust. 2;
- 8) zasady współpracy w przypadku kontroli Prezesa URE w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 24;
- 9) postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia;
- 10) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy.

3a.⁴⁾ W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego może upoważnić osobę reprezentującą przedsiębiorstwo lub podmiot przyjmujący zlecenie wykonywania zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do przeprowadzenia czynności związanych z weryfikacją, przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, technicznych możliwości dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego oraz do reprezentowania go przed Prezesem URE i ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

4. W przypadku gdy zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, utrzymywane zgodnie z ust. 1, nie stanowią majątku przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, zlecającego utrzymywanie tych zapasów, umowa powinna zawierać także postanowienia gwarantujące zlecającemu prawo nabycia tych zapasów w okresie jej obowiązywania oraz określać sposób ustalania ceny odsprzedaży tych zapasów.

5. W przypadku zlecenia przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego utrzymywania, w ich imieniu, zapasów obowiązkowych gazu ziemnego podmiotom wymienionym w ust. 1, podmiot przyjmujący zlecenie:

- 1) nie może wykorzystywać, na własne potrzeby, utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w okresie obowiązywania umowy;
- 2) gwarantuje zlecającemu dostęp do utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w okresie obowiązywania umowy.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przed zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1, są obowiązane do przedłożenia projektu tej umowy Prezesowi URE oraz uzyskania zgody na jej zawarcie.

7. Prezes URE, w drodze decyzji, wyraża zgodę albo odmawia wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku o wyrażenie zgody na zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1.

8. Prezes URE odmawia wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) projekt tej umowy nie zawiera postanowień, o których mowa w ust. 3;
- 2) lokalizacja lub parametry techniczne instalacji magazynowych i sieci gazowych, do których instalacje te są przyłączone, nie zapewniają możliwości dostarczenia całkowitej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni.

9. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, o których mowa w ust. 1, przekazują Prezesowi URE kopie umowy, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia.

10.⁴⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, o których mowa w ust. 1, zlecający wykonywanie swoich zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego innym podmiotom, ponoszą odpowiedzialność za spełnianie przez te zapasy wymagań jakościowych, utrzymywanie ich wymaganych ilości oraz wypełnianie obowiązków dotyczących uruchomienia tych zapasów na skutek decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi i ich uzupełnienia.

11. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, planujące zawierać umowy na wykonywanie zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, umieszczają na swojej stronie internetowej informacje o:

- 1) planowanych warunkach, na jakich umowa ta będzie wykonywana;
- 2) planowanej wysokości wynagrodzenia za wykonanie tej umowy wraz ze sposobem wyliczenia tego wynagrodzenia, biorąc pod uwagę zakres powierzonych do wykonywania zadań, okres obowiązywania tej umowy oraz ilość utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego i która ze stron tej umowy jest właścicielem tego gazu.

Art. 25. 1. Wielkość zapasów gazu ziemnego ustala przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, z uwzględnieniem ust. 5, do dnia 30 kwietnia każdego roku.

2. Przedsiębiorstwa i podmioty, o których mowa w ust. 1, które w okresie od dnia 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku dokonały przywozu gazu ziemnego, ustalają wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie ilości gazu ziemnego przywiezionego w tym okresie.

2a. (uchylony)

3. Informacje o wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalonej zgodnie z ust. 2, przedsiębiorstwa i podmioty, o których mowa w ust. 1, przedkładają do dnia 15 maja każdego roku Prezesowi URE w celu ich weryfikacji. Prezes URE, w drodze decyzji, dokonuje weryfikacji tych informacji na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzanych przez te przedsiębiorstwa i podmioty oraz danych przekazanych w trybie art. 49c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

4. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w wielkości zweryfikowanej przez Prezesa URE są utrzymywane w okresie od dnia 1 października danego roku do dnia 30 września kolejnego roku.

5. Wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego dla przedsiębiorstwa lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, które planują rozpoczęcie przywozu gazu ziemnego z zagranicy, oraz dla podmiotu, który wystąpił z wnioskiem o udzielenie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą, na okres od dnia rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego do dnia 30 września, ustala Prezes URE, na podstawie średniodobowego planowanego przez to przedsiębiorstwo lub podmiot przywozu w okresie od dnia jego rozpoczęcia do dnia 31 marca kolejnego roku, w drodze decyzji. Na okres od dnia 1 października następującego po dniu rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego do dnia 30 września roku kolejnego wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego jest określana przez Prezesa URE w odrębnej decyzji, wydanej najpóźniej na 15 dni przed dniem 1 października następującym po dniu rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego, na podstawie danych o średniej ilości jego przywozu z dotychczasowego okresu prowadzenia działalności, wynikających ze sprawozdań statystycznych sporządzanych przez te przedsiębiorstwa lub podmioty oraz danych przekazanych w trybie art. 49c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązani:

- 1) poinformować Prezesa URE o zamiarze rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego,
- 2) przekazać operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych informacje o miejscu magazynowania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w celu weryfikacji technicznych możliwości dostarczenia tych zapasów do systemu gazowego

– najpóźniej na 30 dni przed dniem rozpoczęcia tego przywozu.

7. Za dzień rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego przyjmuje się dzień, w którym po raz pierwszy gaz ziemny sprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8.⁴⁾ Prezes URE przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych informacje o wielkościach zapasów obowiązkowych ustalonych zgodnie z ust. 2 i 5.

9. Ilość gazu ziemnego przywiezionego, o której mowa w ust. 2 i 5, ustala się jako różnicę między wielkością przywozu i wywozu w okresach, o których mowa w tych przepisach.

10. Przedsiębiorstwo energetyczne, które wykonywało działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot, który dokonywał jego przywozu, utrzymują zapasy obowiązkowe gazu ziemnego ustalone zgodnie z ust. 2 lub ust. 5, w okresach, o których mowa w tych przepisach, także w przypadku odpowiednio, cofnięcia przez Prezesa URE koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą lub wygaśnięcia tej koncesji albo zaprzestania przywozu gazu ziemnego.

11. Na wniosek Prezesa URE, organy celne udostępniają dane identyfikacyjne dotyczące podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, obejmujące oznaczenie firmy, jej siedziby, adresu oraz inne dane teleadresowe niezbędne do prowadzenia przez Prezesa URE kontroli oraz postępowań w sprawie ustalenia lub weryfikacji wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

Art. 26. 1.⁴⁾ Zapasami obowiązkowymi gazu ziemnego dysponuje minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Zapasy te mogą być uruchomione przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, niezwłocznie po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

2.⁴⁾ Zgodę, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi wyraża w drodze decyzji. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania tej decyzji.

3. W przypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązane do ich uzupełnienia do wielkości ustalonej zgodnie z art. 25 ust. 2 albo 5 w okresie 4 miesięcy, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym nastąpiło ich uruchomienie.

4.⁴⁾ W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 3, może być, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, wydłużony do okresu nie dłuższego niż 8 miesięcy, w drodze decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

Art. 27. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przekazują operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych informacje o miejscu magazynowania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w celu weryfikacji technicznych możliwości dostarczenia tych zapasów do systemu gazowego – do dnia 15 czerwca każdego roku.

2. Przedsiębiorstwa i podmioty, o których mowa w ust. 1, przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi i Prezesowi URE informacje o:³⁾

- 1) rzeczywistej wielkości utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz miejscu ich magazynowania, według stanu na dzień 15 września – do dnia 20 września każdego roku;
- 2) działaniach podjętych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia poprzedniego roku, w celu zapewnienia bezpieczeństwa gazowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przywozu gazu ziemnego oraz realizacji obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego – do dnia 15 maja każdego roku.

3. Prezes URE ma prawo wglądu do dokumentów przedsiębiorstw lub podmiotów, o których mowa w art. 24 ust. 1 oraz w art. 24b ust. 1, oraz może żądać przedstawienia dokumentów lub informacji dotyczących wykonywanej przez te przedsiębiorstwa lub podmioty działalności w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Art. 28. 1. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego stanowią majątek przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, chyba że z umowy, o której mowa w art. 24b ust. 1, wynika, że zapasy te stanowią majątek przyjmującego zlecenie.

2. Koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa i podmioty, o których mowa w ust. 1, w związku z realizacją obowiązku utrzymywania, uruchamiania oraz uzupełniania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, są zaliczane do kosztów uzasadnionych ich działalności w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Rozdział 3a

Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Art. 28a. 1. Tworzy się Fundusz Zapasów Interwencyjnych, zwany dalej „Funduszem”.

2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.¹³⁾).

3. Dysponentem Funduszu jest Prezes Agencji.

4. Fundusz:

- 1) gromadzi środki na tworzenie i utrzymywanie zapasów agencyjnych;
- 2) finansuje realizację zadań Agencji w zakresie zapasów interwencyjnych.

Art. 28b. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) opłaty zapasowej, o której mowa w art. 21b ust. 1;
- 2) wpływów związanych z interwencyjnym uwolnieniem zapasów agencyjnych oraz z ich wymianą i zamianą;
- 3) odszkodowań z tytułu ubezpieczenia zapasów agencyjnych;
- 4) odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu oraz odsetek od lokat okresowo wolnych środków Funduszu;
- 5) wpływów z kar, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–5a, 7, 8, 18–18b i 20;
- 6) darowizn i zapisów;
- 7) pożyczek z budżetu państwa;
- 8) wpływów z innych tytułów.

Art. 28c. 1. Środki Funduszu przeznacza się na realizację zadań Agencji w zakresie zapasów interwencyjnych w szczególności na:

- 1) zakup ropy naftowej lub paliw przeznaczonych na zapasy agencyjne w ilości zapewniającej spełnienie wymogu określonego w art. 21a ust. 1, w tym również na zakup ropy naftowej lub paliw przeznaczonych na zapasy agencyjne na kolejny rok w związku z wynikającym z art. 5 ust. 3 obniżeniem w następnym roku kalendarzowym poziomu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz z uwzględnieniem konieczności zapewnienia przez Agencję spełnienia wymogów, o których mowa w art. 21c ust. 2;

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872 oraz z 2024 r. poz. 858 i 1089.

- 2) magazynowanie zapasów agencyjnych;
- 3) wymianę i zamianę zapasów agencyjnych, w tym koszty ich przemieszczania;
- 4) ubezpieczenie zapasów agencyjnych;
- 5) zlecenie przez Prezesa Agencji, na podstawie umów, wykonywania zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych;
- 6) odtworzenie zapasów agencyjnych w przypadku ich interwencyjnego uwolnienia;
- 6a)¹⁴⁾ odtworzenie zapasów agencyjnych w przypadku ich przeniesienia do rezerw strategicznych;
- 7) budowę magazynów na potrzeby utrzymywania zapasów agencyjnych przez Agencję;
- 8) zwrot nadpłaconych lub nienależnie zapłaconych opłat zapasowych wraz z oprocentowaniem;
- 9) zwrot kar, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–5a, 7, 8, 18–18b i 20, wraz z oprocentowaniem;
- 10)¹⁵⁾ koszty działalności Agencji związane z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych oraz zadań określonych w art. 43f ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 11) obsługę pożyczek z budżetu państwa wraz z ich spłatą;
- 12) koszty przeprowadzenia prób technicznych, o których mowa w art. 29d.

2.¹⁶⁾ Środki Funduszu mogą być przeznaczone na wykonywanie zadań Prezesa Agencji określonych w art. 43f ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Art. 28d. 1. Podstawą gospodarki Funduszu jest roczny plan finansowy.

2. Plan finansowy sporządzany jest na dany rok budżetowy, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3.⁴⁾ Prezes Agencji sporządza projekt planu finansowego. Przed przekazaniem projektu planu finansowego ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych projekt tego planu wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

4.⁴⁾ Projekt zmiany planu finansowego w zakresie kwot przychodów i kosztów funduszu jest sporządzany przez Prezesa Agencji i wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

Art. 28e. Prezes Agencji składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi:³⁾

- 1) w terminie do końca miesiąca następującego po każdym kwartale – informację o realizacji planu finansowego Funduszu;
- 2) nie później niż do końca marca po zakończeniu roku finansowego – roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego Funduszu.

Art. 28f.⁴⁾ Pożyczki, o których mowa w art. 28b pkt 7, mogą zostać zaciągnięte przez Prezesa Agencji po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych, pod warunkiem ich spłaty do końca roku kalendarzowego, w którym zostały zaciągnięte.

Rozdział 4

Zasady przeprowadzania kontroli

Art. 29. 1. Prezes Agencji przeprowadza kontrole u:

- 1) producentów, handlowców i przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania lub przesyłu;
- 2) przedsiębiorców, którym zlecono:
 - a) tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw,
 - b) magazynowanie zapasów agencyjnych,
 - c) wykonywanie zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych.

¹⁴⁾ Dodany przez art. 7 pkt 2 lit. a tiret pierwsze ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszło w życie z dniem 1 września 2023 r.

¹⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 2 lit. a tiret drugie ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszło w życie z dniem 1 września 2023 r.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 2 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

2. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Agencji po okazaniu legitymacji służbowej oraz po doręczeniu podmiotowi albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności podmiotu.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz numer legitymacji służbowej pracownika organu kontroli uprawnionego do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) określenie zakresu kontroli;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 5) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 6) oznaczenie organu kontroli;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie, z podaniem zajmowanego stanowiska służbowego;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu:

- 1) prawidłowości ustalenia wielkości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na dany rok kalendarzowy;
 - 1a) prawidłowości obliczenia wysokości opłaty zapasowej, o której mowa w art. 21b;
 - 2) zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym zapasów interwencyjnych;
 - 2a) spełnienia wymagań określonych w art. 3 ust. 10–14;
 - 3) jakości paliw stanowiących zapasy interwencyjne;
- 4) wykonywania postanowień umowy o magazynowanie oraz umów, o których mowa w art. 11 ust. 1 i w art. 21d ust. 1 i 2;
- 5) zgodności stanu zapasów handlowych z danymi, dotyczącymi tych zapasów przedłożonymi w trybie art. 22, w dniu przekazania tego sprawozdania.

5. Upoważnionym pracownikom, o których mowa w ust. 2, przysługuje prawo:

- 1) wejścia na teren nieruchomości i do obiektów producentów, handlowców, przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania oraz przedsiębiorców, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także żądania okazania dokumentów dotyczących produkcji lub przywozu ropy naftowej lub paliw za rok, w którym jest przeprowadzana kontrola, a także z ostatnich 5 lat, umożliwiających weryfikację poprawności wyliczenia poziomu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do których tworzenia i utrzymywania w danym roku oraz w latach poprzednich jest lub był obowiązany producent i handlowiec;
- 3) wglądu do dokumentów potwierdzających jakość paliw;
- 4) pobierania próbek paliw na zasadach określonych w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw;
- 5) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także okazania dokumentów będących podstawą obliczenia opłaty zapasowej z ostatnich 5 lat;
- 6) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także żądania dokumentów, dotyczących ograniczeń prawnych i faktycznych w zakresie utrzymywania zapasów interwencyjnych oraz danych dotyczących parametrów technicznych magazynów i związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych.

6. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien ponadto zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

8. W przypadku odmowy podpisania przez kontrolowanego protokołu z kontroli, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

9. Prezes Agencji może wezwać producenta, handlowca, przedsiębiorcę świadczącego usługi magazynowania lub przedsiębiorcę, któremu zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wskazując termin do usunięcia tych uchybień.

Art. 29a. Na potrzeby postępowań administracyjnych określonych w ustawie organy administracji publicznej udostępniają, na wniosek Prezesa Agencji, dane zawarte w rejestrach i ewidencjach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 29b. 1. Przeglądu zapasów interwencyjnych dokonują osoby upoważnione przez Komisję Europejską do przeprowadzania przeglądów tych zapasów.

2.⁴⁾ W przeglądzie zapasów interwencyjnych, o którym mowa w ust. 1, mogą uczestniczyć przedstawiciele innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz osoby upoważnione przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

3. Producenci i handlowcy oraz inne podmioty utrzymujące zapasy interwencyjne lub będące w posiadaniu informacji dotyczących zapasów interwencyjnych:

- 1) udzielają wyjaśnień,
- 2) zapewniają wgląd do dokumentów dotyczących zapasów interwencyjnych,
- 3) umożliwiają wstęp do miejsc magazynowania tych zapasów

– osobom, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Osoby uczestniczące w przeglądzie zapasów interwencyjnych, o którym mowa w ust. 1, obowiązane są do złożenia oświadczenia o zachowaniu w tajemnicy informacji na temat danych właścicieli zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw lub stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa pod rygorem odpowiedzialności karnej. Obowiązek zachowania tej tajemnicy jest nieograniczony w czasie.

5. Podczas przeglądu zapasów interwencyjnych nie przetwarza się danych osobowych. Wszelkie dane zebrane podczas tego przeglądu są niezwłocznie usuwane.

6. Do przeglądu zapasów interwencyjnych przeprowadzanego przez osoby upoważnione przez Komisję Europejską stosuje się przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236).

Art. 29c. Osoby upoważnione przez Komisję Europejską do przeprowadzania przeglądu zapasów interwencyjnych mogą przeprowadzać kontrolę działalności Agencji w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów interwencyjnych na zasadach określonych w art. 29b.

Art. 29d. 1. Prezes Agencji może przeprowadzić kontrolę u właścicieli magazynów, w których są utrzymywane zapasy interwencyjne, lub właścicieli systemów przesyłowych związanych z tymi magazynami, polegającą na przeprowadzeniu próby technicznej magazynu lub systemu przesyłowego, w celu ustalenia rzeczywistej dostępności fizycznej zapasów interwencyjnych, w szczególności polegającej na możliwości przetłoczenia określonej ilości tych zapasów.

2.⁴⁾ Na żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi lub Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej Prezes Agencji przeprowadza kontrolę, o której mowa w ust. 1.

3. Właściciel systemu przesyłowego związanego z magazynem, w którym utrzymywane są zapasy interwencyjne, współdziała przy przeprowadzeniu próby technicznej, o której mowa w ust. 1, z podmiotem kontrolowanym i Prezesem Agencji.

4. Prezes Agencji zawiadamia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, właścicieli magazynów, w których są utrzymywane zapasy interwencyjne, lub właścicieli systemów przesyłowych związanych z tymi magazynami. W zawiadomieniu Prezes Agencji określa plan kontroli.

5. Prezes Agencji ustala termin przeprowadzenia próby technicznej w uzgodnieniu z właścicielem magazynu, w którym są utrzymywane zapasy interwencyjne, i z właścicielem związanych z tym magazynem systemów przesyłowych. Próbę techniczną rozpoczyna się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia właścicielowi magazynu, w którym są utrzymywane zapasy interwencyjne, zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 29e. 1. Koszty przeprowadzenia próby technicznej pokrywane są z Funduszu Zapasów Interwencyjnych.

2. Koszty przeprowadzenia próby technicznej nie mogą przewyższać średnich kosztów usług danego rodzaju z ostatniego roku kalendarzowego.

3. W terminie 2 tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 29d ust. 4, właściciel magazynu, w którym są utrzymywane zapasy interwencyjne, lub właściciel związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych przekazuje Prezesowi Agencji zestawienie prognozowanych kosztów próby technicznej wraz ze szczegółowym opisem założeń przyjętych przy jego przygotowaniu oraz dokumentami potwierdzającymi zgodność prognozy z zasadą określoną w ust. 2.

4. Prezes Agencji sporządza kosztorys próby technicznej i doręcza go właścicielowi magazynu, w którym są utrzymywane zapasy interwencyjne, lub właścicielowi związanych z tym magazynem systemów przesyłowych, w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania zestawienia, o którym mowa w ust. 3.

5. Koszty próby technicznej określone w kosztorysie Prezesa Agencji są wypłacane w dniu zakończenia kontroli.

6. Jeśli koszty przeprowadzenia próby technicznej były wyższe niż wypłacone w dniu zakończenia kontroli, właściciel może w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli wystąpić do sądu powszechnego właściwego dla swojej siedziby z pozwem o zapłatę. Pozew wnosi się przeciwko Prezesowi Agencji.

Art. 29f. 1.⁴⁾ Przeprowadzenie próby technicznej, o której mowa w art. 29d ust. 1, odbywa się pod nadzorem komisji powoływanej przez Prezesa Agencji po zatwierdzeniu jej składu przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

2.⁴⁾ W skład komisji wchodzi pracownicy Agencji oraz po co najmniej jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi i Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. Członków komisji powołuje się spośród osób dysponujących odpowiednią wiedzą lub doświadczeniem w zakresie funkcjonowania infrastruktury energetycznej. Można powołać w skład komisji osobę niebędącą pracownikiem wymienionych organów, jeśli dysponuje ona odpowiednią wiedzą lub doświadczeniem w zakresie funkcjonowania infrastruktury energetycznej.

3. Informacje o powołaniu Komisji i jej składzie Prezes Agencji doręcza właścicielom magazynów, w których są utrzymywane zapasy interwencyjne, lub właścicielom związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych, co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem próby technicznej.

4. Członkom Komisji przysługuje prawo:

- 1) wstępu na tereny objęte próbą techniczną;
- 2) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także żądania dokumentów dotyczących przebiegu próby technicznej oraz parametrów technicznych magazynów i związanych z tymi magazynami infrastruktury przesyłowej.

Art. 29g. 1. Z przeprowadzonej próby technicznej sporządzany jest protokół, który zawiera w szczególności informacje dotyczące parametrów technicznych magazynów lub związanych z tymi magazynami systemów przesyłowych oraz dostępności fizycznej zapasów interwencyjnych.

2. Za organizację próby technicznej, w tym obsługę Komisji i przygotowanie protokołu z przeprowadzonej próby technicznej, odpowiada Prezes Agencji.

Art. 30. 1. Prezes URE jest uprawniony do przeprowadzania kontroli przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego oraz podmiotów, którym zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, w zakresie wykonania obowiązków, o których mowa w art. 24 i art. 24b, oraz spełnienia warunków określonych w art. 24a.

2. Czynności kontrolne wykonują upoważnieni pracownicy Urzędu Regulacji Energetyki po doręczeniu przedsiębiorstwu lub podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli jego działalności.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię, nazwisko oraz stanowisko służbowe pracownika organu kontroli, uprawnionego do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) określenie zakresu kontroli;

- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 5) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 6) oznaczenie organu kontroli;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie, z podaniem zajmowanego stanowiska służbowego;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na analizie wyjaśnień oraz dokumentów przedstawionych przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, lub podmiot któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

5. Upoważnionym pracownikom, o których mowa w ust. 2, przysługuje prawo żądania od kontrolowanego przedsiębiorstwa lub podmiotu:

- 1) ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także przedstawienia dokumentów dotyczących przywozu gazu ziemnego za rok, w którym jest przeprowadzana kontrola, i rok poprzedni, umożliwiających weryfikację poprawności ustalenia poziomu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do których utrzymywania jest obowiązane przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego;
- 2) przedstawienia dokumentów umożliwiających sprawdzenie zgodności stanu faktycznego z wielkością zapasów obowiązkowych gazu ziemnego ustaloną według zasad określonych w art. 25 ust. 2 albo ust. 5;
- 3) przedstawienia dokumentów potwierdzających jakość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 4) przedstawienia dokumentów potwierdzających możliwość dostarczenia całkowitej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej w okresie, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 oraz w art. 24a ust. 1 pkt 2, w szczególności kopii umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych;
- 5) dokonania innych czynności, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub prawa Unii Europejskiej.

6. (uchylony)

7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien ponadto zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

8. W przypadku odmowy podpisania protokołu z kontroli przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, lub podmiot któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

9. Prezes URE może wezwać przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego lub podmiot, któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wyznaczając termin ich usunięcia.

Rozdział 5

Plan postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie ropy naftowej i produktów naftowych oraz konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych

Art. 31. 1. Handlowcy, którzy w poprzednim roku kalendarzowym przywieźli powyżej 100 tys. ton ropy naftowej lub paliw, i producenci oraz przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych oraz przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, są obowiązani opracować i aktualizować procedury postępowania mające zastosowanie w przypadku:

- 1) wystąpienia zakłóceń w przywozie ropy naftowej lub paliw;
- 2) wystąpienia awarii w systemie przesyłowym, przetwórczym lub magazynowym ropy naftowej lub paliw.

2. Procedury postępowania, o których mowa w ust. 1, powinny, odpowiednio do prowadzonej działalności, określać w szczególności sposób, tryb oraz zakładany czas:

- 1) pozyskiwania dodatkowych dostaw ropy naftowej lub paliw z innych źródeł lub kierunków;
- 2) dokonywania zmian w strukturze produkcji produktów naftowych, z uwzględnieniem możliwości technicznych instalacji wytwórczych;
- 3)⁴⁾ interwencyjnego uwolnienia zapasów interwencyjnych zmagazynowanych w poszczególnych miejscach, w tym składania wniosków do ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi o obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, wyłaczania i przesyłania interwencyjnie uwolnionych zapasów interwencyjnych oraz wprowadzania zapasów interwencyjnych na rynek;
- 4)⁴⁾ przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informacji, o których mowa w ust. 5;
- 5) dokonywania zmian w systemie przesyłowym, przetwórczym lub magazynowym ropy naftowej lub paliw w przypadku wystąpienia zdarzeń określonych w ust. 1;
- 6) zapewnienia integralności działania systemów magazynowych oraz przesyłowych.

3. Handlowcy, producenci oraz przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, konsultują procedury, o których mowa w ust. 1, z przedsiębiorcami świadczącymi na ich rzecz usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia integralności, o której mowa w ust. 2 pkt 6.

4. Procedury, o których mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi przekazują.³⁾

- 1) producenci w pierwszym roku wykonywania działalności gospodarczej w terminie 2 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia;
- 2) handlowcy w terminie 2 miesięcy od ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym suma przywiezionych przez nich ropy naftowej lub paliw przekroczyła 100 tys. ton;
- 3) przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych oraz przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, w terminie 2 miesięcy od zawarcia pierwszej umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz w art. 21d ust. 1 i 2.

4a.⁴⁾ Jeżeli procedura przekazana zgodnie z ust. 4 nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 2, producent, handlowiec, przedsiębiorca, świadczący usługi magazynowania lub przesyłu zapasów interwencyjnych oraz przedsiębiorca, któremu zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, jest obowiązany, na wezwanie ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, do ponownego złożenia procedury, o której mowa w ust. 1, spełniającej te wymagania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5.⁴⁾ Handlowcy, którzy w poprzednim roku kalendarzowym przywieźli powyżej 100 tys. ton ropy naftowej lub paliw, i producenci oraz przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania lub przesyłu, a także przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi potwierdzenia aktualności przedłożonych procedur, o których mowa w ust. 1, lub ich aktualizacje do dnia 31 sierpnia każdego roku.

6. Producenci, handlowcy, przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania lub przesyłu oraz przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów interwencyjnych, niezwłocznie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informacje o wystąpieniu.³⁾

- 1) zakłóceń w dostawach surowców do produkcji paliw lub dostawach paliw,
 - 2) awarii w systemie przesyłowym, przetwórczym lub magazynowym ropy naftowej lub paliw
- mających znaczący wpływ na poziom dostaw ropy naftowej lub paliw, lub produkcji paliw.

Art. 32. 1. W sytuacji:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,
- 2) konieczności wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych dotyczących zabezpieczenia rynku ropy naftowej lub rynku paliw

– podejmuje się działania interwencyjne, o których mowa w ust. 2.

2. Działania interwencyjne polegają na:

- 1) obniżeniu ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, lub zapasów agencyjnych przez ich wprowadzenie na rynek, lub
- 2) obowiązkowej sprzedaży zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, lub zapasów agencyjnych w określonej ilości, lub
- 3) ograniczeniu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami, lub
- 4) ograniczeniu zużycia paliw przez odbiorców.

Art. 33. 1. W sytuacji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może:³⁾

- 1) w drodze rozporządzenia, zezwolić producentom lub handlowcom na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez ich wprowadzenie na rynek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, określając wielkość obniżenia tych zapasów oraz termin ich odtworzenia, biorąc pod uwagę sytuację na krajowym rynku paliw, rzeczywiste możliwości odtworzenia zapasów obowiązkowych oraz zalecenia Komisji Europejskiej w zakresie terminu odtworzenia tych zapasów, o ile zostaną wydane;
- 2) (uchylony)
- 2a) w drodze decyzji, obniżyć zapasy agencyjne, określając:
 - a) wielkości obniżenia tych zapasów, podstawę ustalenia ceny sprzedaży ropy naftowej i paliw oraz termin odtworzenia zapasów, lub
 - b) wielkości obniżenia tych zapasów, podmioty uprawnione do zakupu ropy naftowej lub paliw, podstawę ustalenia ceny sprzedaży ropy naftowej i paliw oraz termin odtworzenia zapasów– biorąc pod uwagę zalecenia Komisji Europejskiej w zakresie terminu odtworzenia tych zapasów, o ile zostały wydane;
- 3) w drodze decyzji:
 - a) zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw poprzez ich wprowadzenie na rynek przez określonych producentów lub handlowców, określając wielkość i termin obniżenia tych zapasów, lub
 - b) nakazać producentom lub handlowcom sprzedaż określonej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, wskazanym podmiotom krajowym, określając termin ich sprzedaży, po cenie określonej w tej decyzji– biorąc pod uwagę zalecenia Komisji Europejskiej w zakresie terminu odtworzenia tych zapasów, o ile zostały wydane.

1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2a lit. a, Prezes Agencji oferuje zapasy agencyjne w pierwszej kolejności producentom i handlowcom w ilości proporcjonalnej do wysokości wniesionej przez poszczególnych producentów i handlowców opłaty zapasowej w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym została wydana decyzja o obniżeniu zapasów agencyjnych.

2. Wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b.

3. Roszczenia z tytułu różnicy między ceną rynkową a ceną określoną w decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, pokrywa Skarb Państwa.

4. Przez cenę rynkową rozumie się cenę stosowaną przez producenta lub handlowca w dniu poprzedzającym dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, a w przypadku niemożności zastosowania tej ceny, cenę stosowaną w tym dniu przez producenta mającego największy udział w rynku paliw.

5.⁴⁾ W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2a i 3, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może wskazać miejsce, z którego nastąpi interwencyjne uwolnienie zapasów ropy naftowej lub paliw, biorąc pod uwagę aktualne rozmieszczenie zapasów interwencyjnych, możliwości logistyczne oraz zgłaszane zapotrzebowanie.

Art. 34. W sytuacji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może:³⁾

- 1) w drodze rozporządzenia, zezwolić producentom lub handlowcom na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez ich wprowadzenie na rynek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, określając wielkość obniżenia tych zapasów oraz termin ich odtworzenia, biorąc pod uwagę ustalenia organów organizacji międzynarodowych, wobec których Rzeczpospolita Polska ma wiążące zobowiązania lub uzgodnienia dokonane z takimi organizacjami;

- 2) w drodze decyzji:
 - a) (uchylona)
 - b) zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez ich wprowadzenie na rynek przez określonych producentów lub handlowców, określając wielkość obniżenia oraz termin odtworzenia tych zapasów, lub
 - c) nakazać producentom lub handlowcom przedstawienie oferty sprzedaży określonej ilości ropy naftowej lub paliw z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, określając termin jej obowiązywania,
 - d) obniżyć zapasy agencyjne przez ich wprowadzenie na rynek, określając wielkości obniżenia tych zapasów, sposób dokonania sprzedaży ropy naftowej lub paliw, podstawę ustalenia ceny sprzedaży ropy naftowej i paliw oraz termin odtworzenia tych zapasów, biorąc pod uwagę ustalenia organów organizacji międzynarodowych, wobec których Rzeczpospolita Polska ma wiążące zobowiązania lub uzgodnienia dokonane z takimi organizacjami.

Art. 35. 1.⁴⁾ Decyzje, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi wydaje z urzędu lub na wniosek.

2. Z wnioskiem o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. a, może wystąpić:

- 1) wojewoda;
- 2) producent lub handlowiec, obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

3. Z wnioskiem o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b, może wystąpić:

- 1) wojewoda;
- 2) podmiot zainteresowany nabyciem paliw, mający szczególne znaczenie dla ochrony życia, zdrowia, bezpieczeństwa obywateli lub funkcjonowania państwa lub gospodarki.

4.⁴⁾ Decyzje, o których mowa w art. 34 pkt 2 lit. b i c, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi wydaje z urzędu.

Art. 36.⁴⁾ W przypadku konieczności podjęcia działań, o których mowa w art. 33 ust. 1 lub w art. 34, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może, w drodze rozporządzenia, dopuścić do obrotu paliwa, które nie spełniają określonych w przepisach wymagań jakościowych, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej, w trybie określonym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w odniesieniu do paliw, w zakresie których taka zgoda jest wymagana.

Art. 37. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób obniżania ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, w szczególności:³⁾

- 1) tryb postępowania przy wydawaniu decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 oraz w art. 34 pkt 2 lit. b i c,
- 2) dane, które powinny być zawarte we wnioskach o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3,
- 3) kategorie podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mające prawo do pierwszeństwa zaopatrzenia w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz ich miejsce w systemie priorytetowego zaopatrzenia w ropę naftową i paliwa – biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego procesu podejmowania decyzji oraz konieczność zapewnienia priorytetowego zaopatrzenia w paliwa wymienionych podmiotów.

Art. 38. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, informacje objęte deklaracjami, o których mowa w art. 22 ust. 1, informacje, o których mowa w art. 22 ust. 1c, oraz informacje o planowanej przez producentów produkcji paliw lub zakontraktowanym lub planowanym przez handlowców przywozie ropy naftowej lub paliw oraz planowanej ich sprzedaży w ramach dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu, producenci, handlowcy, a także przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania i przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, przekazują niezwłocznie Prezesowi Agencji na każde żądanie.

2.⁴⁾ Prezes Agencji przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informacje, o których mowa w ust. 1.

3.¹⁷⁾ W informacji o planowanej przez producentów produkcji paliw lub zakontraktowanym lub planowanym przez handlowców przywozie ropy naftowej lub paliw oraz planowanej ich sprzedaży w ramach dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu zamieszcza się także nazwę albo imię i nazwisko producenta, handlowca albo przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, adres siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP).

¹⁷⁾ Dodany przez art. 7 pkt 3 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

4.¹⁷⁾ Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Art. 39. 1.⁴⁾ W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, w drodze rozporządzenia, może włączyć do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw zapasy handlowe, o ile zapasy te spełniają warunki określone w art. 8 ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę skalę zakłóceń w dostawach ropy naftowej lub paliw.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa szczegółowo kategorie zapasów ropy naftowej lub paliw włączanych do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z uwzględnieniem obowiązujących klasyfikacji wyrobów.

Art. 40. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia w zakresie obrotu paliwami, polegające na wyznaczeniu:³⁾

- 1) maksymalnej ilości paliw sprzedawanych przez stacje paliw w ciągu doby lub
- 2) maksymalnej ilości paliw, jaką jednorazowo może zakupić odbiorca, lub
- 3) godzin sprzedaży paliw na stacjach paliw

– biorąc pod uwagę wielkość i rodzaj zakłóceń w dostawach ropy naftowej lub paliw oraz konieczność wywiązania się Rzeczypospolitej Polskiej z zobowiązań międzynarodowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się przyczyny wprowadzenia ograniczeń w zakresie obrotu paliwami, datę ich wprowadzenia oraz obszar i okres ich obowiązywania, a także rodzaje wprowadzanych ograniczeń.

Art. 41. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić ograniczenia mające na celu zmniejszenie zużycia paliw przez odbiorców, polegające na wprowadzeniu:³⁾

- 1) ograniczeń sprzedaży paliw przez sprzedaż tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom pisemnych upoważnień do zakupu określonej ilości paliw, w określonym czasie,
- 2) ograniczeń lub zakazu sprzedaży paliw na stacjach paliw do zbiorników innych niż zbiorniki paliwowe zamontowane w sposób trwały w pojazdach samochodowych,
- 3) ograniczeń dopuszczalnej prędkości pojazdów samochodowych, określonej w art. 20 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.¹⁸⁾),
- 4) ograniczeń używania pojazdów samochodowych oraz jednostek pływających na morskich wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym, a także na śródlądowych drogach wodnych oraz ograniczeń w ruchu lotniczym,
- 5) zakazu organizacji imprez motorowych,
- 6) ograniczeń funkcjonowania transportu towarów i osób

– uwzględniając zadania i znaczenie odbiorców paliw dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się przyczyny wprowadzenia ograniczeń, datę ich wprowadzenia oraz obszar i okres ich obowiązywania, a także rodzaje środków mających na celu ograniczenie zużycia paliw oraz rodzaje podmiotów wyłączonych ze stosowania ograniczeń, ze względu na ich znaczenie dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli.

Art. 42. 1. Nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego podania do publicznej wiadomości informacji o wydaniu rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

2. Wojewodowie są obowiązani do ogłoszenia informacji o wydaniu rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1, w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze ich właściwości.

Art. 43. 1. Przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 40 i 41 podlega kontroli.

2. Organami uprawnionymi do kontroli przestrzegania ograniczeń są:

- 1) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 40;
- 2) wojewódzki komendant Policji lub wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 41.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 919, 1053, 1088, 1123, 1193, 1234, 1394, 1720, 1723 i 2029 oraz z 2024 r. poz. 834.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 1, są dokonywane na zasadach określonych w ustawach dotyczących tych organów.

4. Koordynatorami działań kontrolnych są wojewodowie.

Art. 44. 1. Wojewodowie przygotowują plany działań, mające na celu zapewnienie wdrożenia ograniczeń, o których mowa w art. 40 i 41, określające:

- 1) sposób przygotowania i rozdziału upoważnień do zakupu paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1;
- 2) sposób koordynacji kontroli przestrzegania ograniczeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1;
- 3) służby odpowiedzialne za rozdział upoważnień do zakupu paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1;
- 4) wykaz podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mających prawo pierwszeństwa do zaopatrywania się w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, mających siedzibę na obszarze ich właściwości, wraz z przewidywaną wielkością zapotrzebowania miesięcznego tych podmiotów na paliwa z uwzględnieniem podziału na poszczególne gatunki paliw.

2.⁴⁾ Plany, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi zatwierdza, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia lub w terminie 5 dni od dnia opublikowania rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

3. Zaktualizowane plany, o których mowa w ust. 1, podlegają zatwierdzeniu na zasadach określonych w ust. 2.

Art. 44a. 1.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi opracowuje oraz w razie potrzeby uaktualnia podręcznik działań interwencyjnych stanowiący zestaw procedur podejmowanych przez niego w sytuacji kryzysowej.

2.⁴⁾ Przy opracowaniu podręcznika działań interwencyjnych minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi uwzględni plany działań wojewodów, o których mowa w art. 44, oraz procedury przedsiębiorców, o których mowa w art. 31.

Art. 45. Do informacji zawartych w dokumentach, o których mowa w art. 31, oraz planach, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 4, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Art. 46. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:³⁾

- 1) organy uprawnione do wydawania odbiorcom upoważnień, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1,
- 2) wzory upoważnień do:
 - a) zakupu określonej ilości paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1,
 - b) przeprowadzenia kontroli przestrzegania ograniczeń, o których mowa w art. 44 ust. 1

– uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności wydawania tych upoważnień.

Art. 47. 1.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską oraz odpowiednie organy organizacji międzynarodowych, jeżeli wynika to ze zobowiązań międzynarodowych, o każdym przypadku obniżenia ilości zapasów interwencyjnych, które powoduje zmniejszenie tych zapasów poniżej poziomu określonego w art. 3 ust. 3, z wyjątkiem sytuacji określonych w art. 21e ust. 5.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie daty obniżenia zapasów interwencyjnych;
- 2) informacje o:
 - a) przyczynie obniżenia zapasów interwencyjnych,
 - b) podjętych działaniach mających na celu odtworzenie zapasów interwencyjnych,
 - c) przewidywanych zmianach w poziomie zapasów interwencyjnych do dnia ich odtworzenia.

3.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską oraz odpowiednie organy organizacji międzynarodowych o wprowadzeniu ograniczeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

Art. 48. 1.⁴⁾ W przypadku gdy działania zastosowane na poziomie krajowym są niewystarczające do wyeliminowania zagrożeń, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, po uzyskaniu akceptacji Rady Ministrów, może wystąpić do Komisji Europejskiej lub odpowiednich organów innych organizacji międzynarodowych, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, z wnioskiem o wszczęcie konsultacji w sprawie podjęcia wspólnych działań interwencyjnych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności opis działań zastosowanych na poziomie krajowym oraz propozycje środków, jakie mogą być podjęte na poziomie międzynarodowym.

Art. 48a. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może, w drodze decyzji, w sytuacjach:³⁾

- 1)¹⁹⁾ zagrożeń, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 294 oraz z 2024 r. poz. 834), zwanej dalej „ustawą o rezerwach strategicznych”, innych niż określone w art. 32 ust. 1 pkt 1,
- 2) konieczności wypełniania przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych, o których mowa w art. 3 ustawy o rezerwach strategicznych, innych niż określone w art. 32 ust. 1 pkt 2

– przenieść część zapasów agencyjnych w ilości odpowiadającej nie więcej niż 4 dniom średniego dziennego przywozu netto ekwiwalentu ropy naftowej do rezerw strategicznych, o których mowa w ustawie o rezerwach strategicznych.

2.⁴⁾ Odtworzone wolumeny, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi przenosi, w drodze decyzji, do zapasów agencyjnych.

3.²⁰⁾ Finansowanie odtworzenia wolumenów, o których mowa w ust. 1, odbywa się z:

- 1) rezerwy celowej przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych lub
- 2) środków Funduszu

– na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.²¹⁾

3a.²²⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi składa wniosek, o którym mowa w ust. 3, kierując się stanem środków finansowych dostępnych w rezerwie celowej, o której mowa w ust. 3 pkt 1, oraz w Funduszu.

4.²³⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych uruchamia środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, w terminie gwarantującym odtworzenie zapasów agencyjnych zgodnie z powiadomieniem, o którym mowa w art. 47, lub zaleceniami Komisji Europejskiej, o ile zostały wydane.

5.²⁴⁾ Prezes Agencji uruchamia środki, o których mowa w ust. 3 pkt 2, w terminie gwarantującym odtworzenie zapasów agencyjnych zgodnie z powiadomieniem, o którym mowa w art. 47, lub zaleceniami Komisji Europejskiej, o ile zostały wydane.

Rozdział 6

Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa gazowego państwa oraz konieczności wypełniania zobowiązań międzynarodowych

Art. 49. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego są obowiązani posiadać procedury postępowania mające zastosowanie w przypadku:

- 1) wystąpienia zakłóceń w dostarczaniu gazu ziemnego do systemu gazowego;
- 2) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego przez odbiorców.

2. Procedury postępowania, po ich uzgodnieniu z podmiotami odpowiedzialnymi za ich realizację, w tym odpowiednio z operatorami innych systemów gazowych lub odbiorcami, są przekazywane niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemu połączonego gazowego.

¹⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 4 lit. a ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 4 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

²¹⁾ Część wspólna ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²²⁾ Dodany przez art. 7 pkt 4 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 4 lit. d ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

²⁴⁾ Dodany przez art. 7 pkt 4 lit. e ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

3. Obowiązku opracowania procedur, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych.

4. Procedury postępowania, o których mowa w ust. 1, powinny określać w szczególności sposób:

- 1) uruchamiania dodatkowych dostaw gazu ziemnego z innych źródeł lub kierunków;
- 2) zmniejszania poboru gazu ziemnego przez odbiorców, zgodnie z umowami z nimi zawartymi, niebędącego ograniczeniami, o których mowa w art. 56 ust. 1.

Art. 49a. 1.⁴⁾ W przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a albo b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz. Urz. UE L 280 z 28.10.2017, str. 1, z późn. zm.²⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/1938”, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, po otrzymaniu informacji od operatora systemu gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego, ogłasza, w drodze rozporządzenia, stan kryzysowy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. a albo b tego rozporządzenia, biorąc pod uwagę przewidywany brak możliwości pokrycia zapotrzebowania odbiorców na gaz ziemny.

2. Stan nadzwyczajny, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/1938, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi ogłasza, w drodze rozporządzenia, po otrzymaniu informacji od operatora systemu gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego o wystąpieniu co najmniej jednej z poniższych sytuacji:³⁾

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa gazowego państwa,
- 2) zakłóceń w dostarczaniu gazu ziemnego do systemu gazowego,
- 3) gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji lub sieci, powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu gazowego,
- 4) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia nieprzerwanych dostaw gazu ziemnego do odbiorców.

3. Rozporządzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, określają czas obowiązywania ogłaszanego stanu kryzysowego.

Art. 50. 1. W przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach gazu ziemnego do systemu gazowego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez odbiorców, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności działania określone w procedurach, o których mowa w art. 49 ust. 1.

2. Po podjęciu wszelkich działań umożliwiających zaspokojenie potrzeb swoich odbiorców na gaz ziemny przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania gazu ziemnego zawiadamiają:

- 1) operatora systemu gazowego o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w art. 49 ust. 1, i podjętych działaniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego swoim odbiorcom lub o braku możliwości zapewnienia tego bezpieczeństwa w terminie umożliwiającym podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostarczania gazu ziemnego odbiorcom i prawidłowe funkcjonowanie systemu gazowego;
- 2) niezwłocznie odbiorców, z którymi zawarto umowy sprzedaży gazu ziemnego, za pośrednictwem ogólnopolskich środków masowego przekazu, o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w art. 49 ust. 1, i ich wpływie na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego oraz o podjętych działaniach w celu likwidacji skutków tych zdarzeń.

Art. 51. 1. W przypadku ogłoszenia stanu nadzwyczajnego, o którym mowa w art. 49a ust. 2, operator systemu gazowego, z własnej inicjatywy lub po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 1, podejmuje, we współpracy z podmiotami, o których mowa w art. 49 ust. 1, lub innymi operatorami systemów gazowych, jeżeli uzna to za konieczne, niezbędne działania mające na celu zapewnienie lub przywrócenie prawidłowego funkcjonowania systemu gazowego.

1a.⁴⁾ Do działań, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności zwrócić się przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego do ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi o wyrażenie zgody na uruchomienie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie art. 26 ust. 1 lub o skierowanie do Rady Ministrów wniosku o wprowadzenie ograniczeń w poborze gazu ziemnego, zwanych dalej „ograniczeniami”, zgodnie z art. 56 ust. 1.

²⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 104 z 01.04.2022, str. 53.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, operatorzy systemów magazynowania gazu ziemnego i skraplania gazu ziemnego oraz podmioty dysponujące mocą instalacji magazynowych i instalacji skroplonego gazu ziemnego są obowiązane do pozostawania w gotowości do uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 2) operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie informuje przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego o konieczności i terminie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, a po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 26 ust. 1, uruchamia dostawę pochodzące z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 3) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz użytkownicy systemu gazowego są obowiązani realizować polecenia operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego.

Art. 52. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych uruchamia zapasy obowiązkowe gazu ziemnego po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 26 ust. 1, w ilościach niezbędnych do bilansowania systemu gazowego w przypadku, o którym mowa w art. 51 ust. 1.

2. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, informują o uruchomieniu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych w instalacjach magazynowych:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – operatora systemu magazynowania,
- 2) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, którzy utrzymują te zapasy, lub podmiot, któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego

– najpóźniej w dniu uruchomienia tych zapasów.

3. Operator systemu magazynowania gazu ziemnego przekazuje niezwłocznie przedsiębiorstwom energetycznym wykonującym działalność w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotom dokonującym przywozu gazu ziemnego, lub podmiotom, którym zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, utrzymującym zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w zarządzanych przez niego instalacjach magazynowych, informację o uruchomieniu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

4. W przypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych:

- 1) operator systemu magazynowania – w stosunku do zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego lub podmiot, któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego – w stosunku do zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 2, dostarczają do systemu gazowego gaz ziemny w ilościach i w terminach wskazanych przez operatora systemu przesyłowego lub operatora systemów połączonych.

5. W przypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego z instalacji magazynowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w której zapasy te są utrzymywane przez więcej niż jedno przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego lub podmiot, któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, przyjmuje się, że uruchomiono zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w ilościach proporcjonalnych do wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych przez każde z tych przedsiębiorstw lub podmiotów w tej instalacji magazynowej.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

Art. 52¹. 1. W dobach gazowych, w których zostały uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego lub zostały wprowadzone ograniczenia w stopniu zasilania wyższym niż pierwszy, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych dokonują bilansowania systemu przesyłowego gazowego z uwzględnieniem art. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. Urz. UE L 91 z 27.03.2014, str. 15). Przez dobę gazową rozumie się okres od godziny 6.00 danego dnia do godziny 6.00 następnego dnia.

2. W okresie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych:

- 1) dokonują rozliczeń finansowych za pobrane ilości gazu ziemnego od przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub od podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione;
- 2) dokonują rozliczeń finansowych z tytułu dostarczonych ilości gazu ziemnego podmiotom zlecającym usługę przesyłania gazu ziemnego, na rzecz których zapasy obowiązkowe gazu ziemnego zostały uruchomione;
- 3) bilansują system przesyłowy gazowy oraz prowadzą rozliczenia z użytkownikami tego systemu z tytułu niezbilansowania;
- 4) zapewniają neutralność kosztową działalności w zakresie bilansowania systemu przesyłowego gazowego przez przeniesienie kosztów i przychodów z tytułu prowadzenia tej działalności na użytkowników systemu gazowego.

3. Rozliczenia kosztów wynikających z uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego są prowadzone dla każdej doby gazowej, w której nastąpiło uruchomienie tych zapasów, odrębnie z:

- 1) przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotami dokonującymi przywozu gazu ziemnego zobowiązanymi do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, których zapasy obowiązkowe zostały uruchomione, lub z podmiotami przyjmującymi zlecenie wykonywania zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego,
- 2) podmiotami zlecającymi usługi przesyłania gazu ziemnego, na rzecz których nastąpiło uruchomienie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego

– po zakończeniu miesiąca, w którym uruchomiono te zapasy.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi określi, w drodze rozporządzenia:³⁾

- 1) sposób prowadzenia rozliczeń za uruchomione zapasy obowiązkowe gazu ziemnego oraz kalkulacji ceny za paliwa gazowe stosowanej do tych rozliczeń,
- 2) szczegółowy sposób bilansowania systemu przesyłowego gazowego i prowadzenia rozliczeń z tytułu jego niezbilansowania w okresie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz w okresie wprowadzenia ograniczeń

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa gazowego państwa, potrzebę zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących podejmowanych przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, równoprawne traktowanie przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego oraz innych użytkowników systemu gazowego, a także przejrzysty i obiektywny charakter przyjętego systemu rozliczeń.

Art. 52a. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych, po zakończeniu każdej doby gazowej, w której uruchomiono zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, do godziny 12⁰⁰, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz Prezesowi URE informacje o:³⁾

- 1) terminie i ilości uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w tej dobie gazowej oraz instalacjach magazynowych, z których zostały uruchomione;
- 2) przedsiębiorstwach energetycznych i podmiotach, o których mowa w art. 52¹ ust. 2 pkt 1, od których zostały odebrane zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w tej dobie gazowej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przekazują operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych:

- 1) operator systemu magazynowania, w zakresie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, w zakresie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych przez te podmioty poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– po zakończeniu każdej doby gazowej, w której doszło do uruchomienia tych zapasów, do godziny 10⁰⁰.

3.⁴⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych, po zakończeniu każdego miesiąca gazowego, rozumianego jako okres od godziny 6⁰⁰ pierwszego dnia danego miesiąca do godziny 6⁰⁰ pierwszego dnia kolejnego miesiąca, w którym uruchomiono zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz Prezesowi URE raport obejmujący w formie zbiorczej informacje, o których mowa w ust. 1.

4. Po zakończeniu miesiąca gazowego, w którym uruchomiono zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, operator systemu magazynowania przekazuje operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych, oraz przedsiębiorstwu energetycznemu lub podmiotom, o których mowa w art. 52¹ ust. 2 pkt 1, informacje o ilościach gazu ziemnego stanowiących podstawę do prowadzenia rozliczeń za odebrane zapasy obowiązkowe gazu ziemnego niezwłocznie po ich ustaleniu.

Art. 53. (uchylony)

Art. 54. 1. W przypadku ogłoszenia stanu nadzwyczajnego, o którym mowa w art. 49a ust. 2, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia.

2. Ograniczenia polegają na ograniczeniu maksymalnego godzinowego i dobowego poboru gazu ziemnego.

Art. 55. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb wprowadzania ograniczeń, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane, oraz ochronę odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) sposób wprowadzenia ograniczeń, umożliwiający odbiorcom gazu ziemnego dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;
- 2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami;
- 3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami, w szczególności odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych, w przypadku:
 - a) niedoboru gazu ziemnego w systemie gazowym,
 - b) wystąpienia skrajnie niskich temperatur zewnętrznych w okresie największego zapotrzebowania na gaz ziemny w systemie gazowym;
- 4) zakres planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1, oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;
- 5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach;
- 6) sposób współdziałania operatorów systemów dystrybucyjnych gazowych oraz operatorów systemów magazynowania gazu ziemnego z operatorem systemu przesyłowego gazowego w okresie trwania ograniczeń, w tym zakres przekazywanych informacji.

3.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informuje niezwłocznie Komisję Europejską o przepisach wydanych na podstawie ust. 1.

Art. 56. 1.⁴⁾ Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców oraz okres, na jaki będą wprowadzane te ograniczenia.

2.⁴⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informuje niezwłocznie Komisję Europejską, państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o wprowadzeniu ograniczeń.

Art. 57. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki wprowadzanych ograniczeń.

Art. 58. 1. Operatorzy systemów przesyłowych gazowych, operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych oraz operatorzy systemów połączonych gazowych lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów są obowiązani do opracowania planów wprowadzania ograniczeń.

2. Plany wprowadzania ograniczeń opracowane przez operatorów lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów, o których mowa w ust. 1, określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru gazu ziemnego przez poszczególnych odbiorców przyłączonych do ich sieci, dla poszczególnych stopni zasilania.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, informują odbiorców o ustalonej dla nich w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń maksymalnej ilości poboru gazu ziemnego w poszczególnych stopniach zasilania. Wielkości te, określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umów sprzedaży, umów o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego oraz umów kompleksowych, w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

4. Ograniczenia wynikające z planów wprowadzania ograniczeń nie mają zastosowania do odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych.

5. Odbiorcy objęci planami wprowadzania ograniczeń informują właściwego operatora lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatora, o którym mowa w ust. 1, do którego sieci są przyłączeni, do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości gazu ziemnego, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi gazu ziemnego w 10. stopniu zasilania. Określona w informacji ilość gazu ziemnego może być weryfikowana przez operatorów, o których mowa w ust. 1.

6. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, mogą dokonać weryfikacji informacji podanych przez odbiorców dotyczących minimalnych ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

7. Czynności weryfikacyjne wykonują, na zlecenie operatorów, o których mowa w ust. 1, autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez operatora.

8. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

- 1) imię i nazwisko audytora;
- 2) oznaczenie odbiorcy, którego informacje podlegają weryfikacji;
- 3) określenie zakresu weryfikacji;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia weryfikacji;
- 5) wskazanie podstawy prawnej weryfikacji;
- 6) oznaczenie operatora dokonującego weryfikacji;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie.

9. Weryfikacja, o której mowa w ust. 6, polega na sprawdzeniu prawidłowości ustalenia minimalnych godzinowych i dobowych ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

10. Upoważnionym audytorom przysługuje prawo:

- 1) wejścia na teren nieruchomości i do obiektów odbiorcy;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także żądania okazania dokumentów dotyczących procesów technologicznych i eksploatacji urządzeń odbiorcy.

11. Audytorzy wykonują czynności w obecności odbiorcy lub osoby przez niego upoważnionej.

12. Z przeprowadzonej weryfikacji sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści. W przypadku odmowy podpisania przez odbiorcę protokołu z weryfikacji, audytor dokonuje stosownej adnotacji w protokole.

13. Odmowa podpisania protokołu z weryfikacji przez osobę, o której mowa w ust. 12, nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez audytora i realizacji ustaleń kontroli.

14. W sprawach spornych dotyczących ustaleń zawartych w protokole weryfikacji rozstrzyga Prezes URE, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy złożony w terminie 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

15. Jeżeli ilość paliwa gazowego podana przez odbiorcę jest zawyżona o więcej niż 10 %, koszty weryfikacji pokrywa odbiorca. Jednocześnie minimalne godzinowe i dobowe ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu ograniczeń jako odpowiadające 10. stopniowi zasilania.

16. Operatorzy systemów dystrybucyjnych, systemów połączonych lub przedsiębiorstwa pełniące funkcje operatorów, na wniosek operatora systemu przesyłowego gazowego, przekazują mu dane dotyczące dobowych ilości poboru gazu ziemnego przez odbiorców objętych planami wprowadzania ograniczeń do 10. dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

17. Operatorzy lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów, o których mowa w ust. 1, aktualizują corocznie plany wprowadzania ograniczeń i przedkładają je, do dnia 15 listopada danego roku, Prezesowi URE do zatwierdzenia w drodze decyzji.

18. Operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych, operatorzy systemów połączonych gazowych oraz przedsiębiorstwa pełniące funkcje operatorów przekazują niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego gazowego zatwierdzone plany wprowadzania ograniczeń.

Art. 59. 1. W okresie obowiązywania ograniczeń, wprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 56 ust. 1, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych:

- 1) realizuje obowiązki związane z wprowadzaniem ograniczeń, przez ustalanie i podawanie do publicznej wiadomości stopni zasilania, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń;
- 2) koordynuje działania przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym, innych operatorów systemów gazowych, operatorów systemów magazynowania gazu ziemnego, operatorów systemów skraplania gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa systemu gazowego i realizacji ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 56 ust. 1;
- 3) dysponuje pełną mocą i pojemnością instalacji magazynowania gazu ziemnego oraz skraplania gazu ziemnego przyłączonych do systemu gazowego oraz dysponuje zapasami obowiązkowymi gazu ziemnego.

2. W okresie obowiązywania ograniczeń, operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych lub operatorzy systemów połączonych gazowych przekazują operatorowi systemu przesyłowego gazowego, do godziny 10⁰⁰ każdej doby, dane dotyczące dobowych ilości poboru gazu ziemnego przez odbiorców objętych planami ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1, za poprzednią dobę.

3. W okresie wprowadzenia ograniczeń zapasy obowiązkowe gazu ziemnego są uruchamiane zgodnie z procedurą określoną w art. 26.

Art. 60. Przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 56 ust. 1 podlega kontroli Prezesa URE.

Art. 61. 1.⁴⁾ W przypadku wystąpienia zdarzeń, w wyniku których zastosowane działania, o których mowa w art. 50–52 i art. 56 ust. 1, nie usunęły sytuacji, o których mowa w art. 49a ust. 2, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych, w porozumieniu z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiotami dokonującymi przywozu gazu ziemnego, lub z własnej inicjatywy niezwłocznie zawiadamia o tym ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności opis:

- 1) zdarzeń, o których mowa w ust. 1, oraz ich wpływu na bezpieczeństwo gazowe państwa;
- 2) działań podjętych w celu likwidacji skutków zdarzeń, o których mowa w ust. 1;
- 3) proponowanych środków, jakie mogą być zastosowane przez Komisję Europejską.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może wystąpić z wnioskiem do Rady Ministrów o podjęcie działań polegających na:³⁾

- 1) zawiadomieniu Przewodniczącego Grupy Koordynacyjnej do spraw Gazu o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w ust. 1, lub
- 2) wystąpieniu do Komisji Europejskiej z żądaniem zwołania Grupy Koordynacyjnej do spraw Gazu.

4. Zawiadomienie lub wystąpienie, o których mowa w ust. 3, zawierają w szczególności opis:

- 1) zdarzeń, o których mowa w ust. 1, oraz ich wpływu na bezpieczeństwo gazowe państwa;
- 2) działań podjętych w celu likwidacji skutków zdarzeń, o których mowa w ust. 1;
- 3) proponowanych środków, jakie mogą być zastosowane przez Komisję Europejską.

Art. 62. Po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 61 ust. 3, Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, włączyć do zapasów obowiązkowych gazu ziemnego pozostałe zapasy tego gazu znajdujące się w instalacjach magazynowych na terenie kraju, przewyższające utrzymywane stany obowiązkowe, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości dostaw gazu ziemnego, w przypadkach, o których mowa w art. 50–52 i art. 56 ust. 1, po zastosowaniu działań określonych w ustawie.

Rozdział 7 Kary pieniężne

Art. 63. 1. Karze pieniężnej podlega ten kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych, o którym mowa w art. 5 lub 24, w przewidzianym terminie i wymaganej ilości;
- 1a) nie dopełnia obowiązku uiszczenia opłaty zapasowej w należytnej wysokości albo w terminie, o którym mowa w art. 21b ust. 12;
- 2) obniża ilości zapasów obowiązkowych poniżej poziomu określonego w ustawie;
- 2a) będąc właścicielem instalacji magazynowej lub magazynu, dopuścił do niespełnienia przez daną instalację magazynową lub magazyn, w których są przechowywane zapasy interwencyjne, wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 12–14;
- 3) utrzymuje, w ramach zapasów obowiązkowych, paliwa lub gaz ziemny niespełniające wymagań jakościowych obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 7;
- 3a) nie przedstawi w terminie informacji, o których mowa w art. 8 ust. 5, albo przedstawi informacje nieprawdziwe;
- 4) nie dopełnia obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 1a;
- 4a) nie przekaze w terminie informacji, o których mowa w art. 22a ust. 1, albo przedstawi nieprawdziwe informacje na temat realizowanych zmian infrastruktury sektora naftowego w zakresie, o którym mowa w art. 22a ust. 1;
- 5) nie przedstawi w wyznaczonym terminie informacji, o których mowa w art. 22 ust. 1c i 3 lub art. 38, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;
- 5a) nie przedstawi w wyznaczonym terminie deklaracji, o której mowa w art. 22 ust. 1, albo przedstawi w tej deklaracji dane nieprawdziwe;
- 5b) wykorzystuje zdolności przesyłowe zarezerwowane na potrzeby dostarczenia całkowitych ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej w sposób niezgodny z art. 24a ust. 3;
- 5c) nie ustali wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego lub nie przedstawi Prezesowi URE informacji o wielkości zapasów obowiązkowych w celu weryfikacji;
- 6) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa lub podmiotu, o którym mowa w art. 24, nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, informacji, o których mowa w art. 27 ust. 1 i 2, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;
- 6a) nie przekaze w terminie, o którym mowa w art. 31 ust. 4, procedur, o których mowa w art. 31 ust. 1, potwierdzenia ich aktualności lub nie dokona ich aktualizacji w terminie, o którym mowa w art. 31 ust. 5;
- 6aa) nie dopełnia w terminie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4a;
- 6b) nie dopełnia obowiązku poinformowania Prezesa URE o zamiarze rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego, o którym mowa w art. 25 ust. 6;
- 6c) świadomie lub w wyniku niedbalstwa wprowadza w błąd Prezesa URE w zakresie przedstawionych na jego żądanie informacji, o których mowa w art. 27 ust. 3, lub odmawia ich udzielenia;
- 7) nie dopełnia obowiązku sprzedaży zapasów obowiązkowych, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 8) nie dopełnia obowiązku przedstawienia oferty sprzedaży, o którym mowa w art. 34 pkt 2 lit. c;
- 9) nie przestrzega ograniczeń w zakresie obrotu paliwami, o których mowa w art. 40 ust. 1;
- 10) nie przestrzega ograniczeń w sprzedaży paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 11) nie stosuje się do ograniczeń w poborze gazu ziemnego, o których mowa w art. 56;
- 12) nie przestrzega ograniczeń w używaniu:
 - a) pojazdów samochodowych i motocykli oraz jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych,
 - b) statków na morskich wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym,
 - c) statków powietrznych w ruchu lotniczym– o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4;

- 13) nie przestrzega zakazu organizacji imprez motorowych, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 5;
- 14) nie przestrzega ograniczeń w funkcjonowaniu transportu towarów i osób, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 6;
- 15) będąc podmiotem wyłączonym z ograniczeń, o których mowa w art. 41, dokonuje odsprzedaży zakupionej paliwa;
- 16) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2;
- 17) nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, informacji, o których mowa w art. 22 ust. 2, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;
- 18) nie usunie uchybień, do czego został zobowiązany na podstawie art. 29 ust. 9;
- 18a) utrudnia lub uniemożliwia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 29 ust. 1 i art. 30 ust. 1, lub przeglądu, o którym mowa w art. 29b ust. 1;
- 18b) będąc właścicielem magazynu, w którym utrzymywane są zapasy interwencyjne, lub związanej z tym magazynem infrastruktury przesyłowej, utrudnia przeprowadzenie lub nie przeprowadza w terminie próby technicznej, o której mowa w art. 29d ust. 1;
- 19) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, lub podmiotu, któremu zlecono utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, nie usunie, w wyznaczonym terminie, uchybień do czego został zobowiązany na podstawie art. 30 ust. 9;
- 19a) (uchylony)
- 19b) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, nie złoży wyjaśnień lub nie przedstawi w wyznaczonym terminie dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 5, albo złoży nieprawdziwe wyjaśnienia lub przedstawi nieprawdziwe dokumenty;
- 20) będąc przedsiębiorcą magazynującym zapasy agencyjne lub przedsiębiorcą, któremu zlecono wykonanie zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych, dopuścił do powstania niedoboru w stosunku do ewidencyjnego stanu tych zapasów lub dopuścił się uchybienia w zakresie magazynowania zapasów agencyjnych, ich wymiany oraz ilościowej i jakościowej ochrony stanu tych zapasów;
- 21) będąc przedsiębiorstwem energetycznym, nie przestrzega obowiązków określonych w art. 5 ust. 4, art. 7 ust. 6 oraz art. 14 ust. 1, ust. 6 lit. a i b oraz ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz. Urz. UE L 280 z 28.10.2017, str. 1).

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, kara pieniężna wynosi:

- 1) równowartość iloczynu kwoty 4500 zł i wielkości niedoboru ropy naftowej, gazu płynnego (LPG) lub ciężkiego oleju opałowego wyrażonej w tonach, lub niedoboru paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) i ciężkiego oleju opałowego, wyrażonej w metrach sześciennych;
- 2) równowartość 250 % wartości niedoboru gazu ziemnego, wyliczonej według ceny referencyjnej gazu ziemnego wysokometanowego opublikowanej na stronie internetowej operatora systemu przesyłowego gazowego i obowiązującej w dniu, w którym stwierdzono niedopełnienie obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1a, kara pieniężna wynosi dwukrotność należnej kwoty opłaty zapasowej albo dwukrotność różnicy pomiędzy uiszczoną kwotą a należną kwotą opłaty zapasowej.

2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2a, kara pieniężna wynosi 50 zł za każdy 1 m sześcienny magazynowanych zapasów interwencyjnych paliw i 58 zł za każdą 1 tonę magazynowanych zapasów interwencyjnych ropy naftowej – które nie będą mogły być udostępnione zgodnie z art. 3 ust. 12–14.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, kara pieniężna stanowi iloczyn 250 % wartości jednostkowych paliw lub gazu ziemnego spełniających wymagania jakościowe i ilości paliw lub gazu ziemnego niespełniających wymagań jakościowych.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3a–5a, 6 i pkt 19b, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

4a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6a i 6aa, kara pieniężna wynosi od dziesięciokrotnego do trzydziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

4b.⁴⁾ Niezależnie od kary, o której mowa w ust. 1 pkt 6a i 6aa, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi może nałożyć także karę pieniężną na osobę kierującą działalnością przedsiębiorstwa lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1, z tym że kara ta może być wymierzona w kwocie nie większej niż 300 % przeciętnego wynagrodzenia tej osoby.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, kara pieniężna wynosi 350 % wartości niesprzedanych zapasów.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 8–10 i 18b, kara pieniężna wynosi od 10 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara dotyczy działalności wykonywanej na podstawie koncesji, wysokość kary wynosi od 10 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

6a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5b, 5c i 21, kara pieniężna wynosi od 1 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara dotyczy działalności wykonywanej na podstawie koncesji, wysokość kary wynosi od 1 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

6b. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6b i 6c, kara pieniężna wynosi od 5000 zł do 50 000 zł.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, wysokość kary oblicza się w następujący sposób:

- 1) w przypadku przekroczenia mocy godzinowej – jako iloczyn mocy maksymalnej, zarejestrowanej przez układ pomiarowy ponad moc wynikającą z wprowadzonych ograniczeń, liczby godzin, w których stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń w okresie rozliczeniowym, w którym obowiązywały ograniczenia, i dziesięciokrotności stawki stałej opłaty przesyłowej dla gazu wysokometanowego na wyjściu z sieci własnej gazu ziemnego wysokometanowego operatora systemu przesyłowego;
- 2) w przypadku przekroczenia mocy godzinowej i mocy dobowej – jako iloczyn mocy maksymalnej, zarejestrowanej przez układ pomiarowy ponad moc wynikającą z wprowadzonych ograniczeń, liczby godzin, w których stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń w okresie rozliczeniowym, w którym obowiązywały ograniczenia, i piętnastokrotności stawki stałej opłaty przesyłowej dla gazu wysokometanowego na wyjściu z sieci własnej gazu ziemnego wysokometanowego operatora systemu przesyłowego.

7a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, wysokość kary dla odbiorców nieposiadających rejestracji mocy poboru gazu ziemnego oblicza się w następujący sposób:

- 1) dla odbiorców pobierających mniej niż 300 m³ gazu ziemnego rocznie – 1000 zł za każdy miesiąc, w którym stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń;
- 2) dla odbiorców pobierających 300 m³ i więcej oraz mniej niż 1200 m³ gazu ziemnego rocznie – 3000 zł za każdy miesiąc, w którym stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń;
- 3) dla odbiorców pobierających 1200 m³ i więcej oraz mniej niż 8000 m³ gazu ziemnego rocznie – 10 000 zł za każdy miesiąc, w którym stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń;
- 4) dla odbiorców pobierających 8000 m³ i więcej gazu ziemnego rocznie – 20 000 zł za każdy miesiąc, w którym stwierdzono przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń.

7b. Jeżeli wysokość kary pieniężnej obliczona zgodnie z ust. 7 jest niższa dla odbiorcy niż wysokość kary pieniężnej, która byłaby obliczona w sposób, o którym mowa w ust. 7a, dla ilości gazu pobranego przez tego odbiorcę, stosuje się wysokość kary pieniężnej obliczoną zgodnie z ust. 7a dla ilości gazu pobranego przez tego odbiorcę.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, kara pieniężna wynosi od 500 zł do 1000 zł.

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 13 i 14, kara pieniężna wynosi od 5000 zł do 50 000 zł.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, kara pieniężna wynosi od 20 000 zł do 50 000 zł.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 16, kara pieniężna wynosi od 5000 zł do 50 000 zł.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 17, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

13. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 18, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

13a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 18a, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło utrudnienie lub uniemożliwienie kontroli.

14. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 19, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

15. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 20, kara pieniężna wynosi 200 % wartości niedoboru lub straty, lub wartości paliw, niespełniających wymagań jakościowych.

15a. (uchylony)

16. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1:

- 1) pkt 3 – wylicza się na podstawie:
 - a) ceny hurtowej sprzedaży paliwa stosowanej przez producenta lub handlowca mającego największy udział w krajowym rynku paliw, w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków, pomniejszonej o wartość podatku akcyzowego i opłaty paliwowej, w przypadku gdy są one zawarte w cenie tego paliwa,
 - b) ceny referencyjnej gazu ziemnego wysokometanowego opublikowanej na stronie internetowej operatora systemu przesyłowego gazowego i obowiązującej w dniu, w którym stwierdzono niedopełnienie obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 2) pkt 7 – wylicza się na podstawie ceny określonej w decyzji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 3) pkt 20 – wylicza się na podstawie:
 - a) średniej ceny ropy naftowej gatunku Brent, obowiązującej na londyńskiej Międzynarodowej Giełdzie Paliwowej (IPE) w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków, wyrażonej w dolarach amerykańskich za baryłkę; średnią cenę za tonę tej ropy oblicza się jako iloczyn ceny baryłki ropy naftowej, współczynnika 7,28 i średniego kursu dolara amerykańskiego, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków,
 - b) ceny hurtowej sprzedaży paliwa stosowanej przez producenta lub handlowca mającego największy udział w krajowym rynku paliw, w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków, pomniejszonej o wartość podatku akcyzowego i opłaty paliwowej, w przypadku gdy są one zawarte w cenie tego paliwa.

17. Dniem stwierdzenia niedopełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2–3 oraz 20, jest dzień podpisania protokołu, o którym mowa w art. 29 ust. 7 lub w art. 30 ust. 7.

Art. 64. 1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 63 ust. 1:

- 1) pkt 1, 2, 3, 5b, 5c, 6, 6b, 6c, 11, 16 i 18a w zakresie kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 1, oraz pkt 19 i 19b – wymierza Prezes URE;
- 2) pkt 1–5a, 7, 8, 18 i 18a z wyłączeniem kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 1, oraz pkt 18b i 20 – wymierza Prezes Agencji;
- 3) pkt 9 – wymierza wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej;
- 4) pkt 10 i pkt 12 lit. a oraz pkt 13–15 – wymierza właściwy organ Policji;
- 5) pkt 12 lit. b – wymierza dyrektor urzędu morskiego;
- 6) pkt 12 lit. c – wymierza Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 7)⁴⁾ pkt 6a, 6aa, 17 i 21 – wymierza minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

2.⁴⁾ Prezes Agencji wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–5a, 7, 8, 18, pkt 18a z wyłączeniem kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 1, oraz pkt 18b i 20, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

2a. Przed wymierzeniem kary, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1a, Prezes Agencji wzywa producenta lub handlowca do uiszczenia opłaty zapasowej w należnej wysokości, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Prezes URE wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 5b, 5c, 6, 6b, 6c, 11, 16 i 18a w zakresie kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 1, oraz pkt 19 i 19b, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

4. Wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 9, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. Właściwy organ Policji wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 10, pkt 12 lit. a oraz pkt 13–15, w drodze decyzji.

6. Dyrektor urzędu morskiego wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 12 lit. b, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

7. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 12 lit. c, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 65. (uchylony)

Art. 66. 1. Należności pieniężne z tytułu kar, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 3–7, stanowią dochód budżetu państwa.

1a. Należności pieniężne z tytułu kar, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, stanowią dochód Funduszu.

2. Kar pieniężnych nie nakłada się, jeżeli od stwierdzenia naruszeń ustawy, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–3 i 7, upłynęło 5 lat.

3. Kar pieniężnych nie nakłada się, jeżeli od stwierdzenia naruszeń ustawy, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 3a–6aa oraz pkt 8–20, upłynęły 3 lata.

4. Bieg terminu do nałożenia kary pieniężnej zostaje zawieszony od dnia:

- 1) wydania przez organ postanowienia o zawieszeniu postępowania, gdy rozstrzygnięcie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd;
- 2) wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub odwołania do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów od decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

5. Termin do nałożenia kary pieniężnej biegnie dalej od dnia następującego po dniu, w którym:

- 1) decyzja innego organu stała się ostateczna lub orzeczenie sądu uprawomocniło się;
- 2) orzeczenie sądu stało się prawomocne.

6. W zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

7. Kary pieniężne, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 3–7, płatne są na konto właściwego urzędu skarbowego.

8. Kary pieniężne nałożone przez organy, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 3–7, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ich wymierzeniu stała się prawomocna.

Art. 67. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 68-70. (pominięte)

Rozdział 8a
Przepisy epizodyczne

Art. 70a. 1. Do dnia 30 czerwca 2029 r., w przypadku braku pojemności magazynowych w magazynach spełniających wymagania określone w art. 3 ust. 12–14 oraz wystąpienia braku pojemności magazynowych niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania rynku paliwowego, Prezes Agencji może czasowo utrzymywać zapasy agencyjne w magazynach niespełniających tych wymagań, pod warunkiem zagwarantowania w umowie o magazynowanie zapasów agencyjnych możliwości wyłoczenia ropy naftowej lub paliw stanowiących te zapasy w okresach nie dłuższych niż:

- 1) 120 dni – dla magazynów paliw i napowierzchniowych magazynów ropy naftowej;
- 2) 180 dni – dla podziemnych magazynów ropy naftowej.

2.⁴⁾ O braku pojemności magazynowych niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania rynku paliwowego oraz zamiarze czasowego utrzymywania zapasów agencyjnych w magazynie niespełniającym wymagań określonych w art. 3 ust. 12–14, Prezes Agencji niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, wskazując ilość zapasów agencyjnych przeznaczonych do magazynowania w magazynie niespełniającym wymagań określonych w art. 3 ust. 12–14, przewidywany okres, przez jaki zapasy agencyjne będą przechowywane w takim magazynie, oraz miejsce i adres tego magazynu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 63 ust. 1 pkt 2a, nie stosuje się.

Art. 70b. W okresie od dnia 30 czerwca 2024 r. do dnia 29 czerwca 2029 r. zapasy agencyjne utrzymuje się co najmniej w 50 % w postaci paliw, w pozostałej części zapasy te mogą być utrzymywane w postaci ropy naftowej.

Art. 70c. 1. W terminie do dnia 30 września 2023 r. przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, z wyjątkiem przedsiębiorstw lub podmiotów, które zleciły w całości utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego innemu podmiotowi na podstawie art. 24b, mogą zlecić Agencji, na podstawie umowy, wykonywanie zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego. Przepisy art. 24b ust. 1a–5 i 9–11 stosuje się odpowiednio.

1a.²⁶⁾ W terminie do dnia 30 września 2024 r., w odniesieniu do okresu, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, z wyjątkiem przedsiębiorstw lub podmiotów, które zleciły w całości utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego innemu podmiotowi na podstawie art. 24b, mogą zlecić Agencji, na podstawie umowy, wykonywanie zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego. Przepisy art. 24b ust. 1a–5 i 9–11 stosuje się odpowiednio.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego mogą wystąpić do Agencji o zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, dotyczącej okresu:

- 1) do dnia 30 września 2022 r. – w terminie do dnia 28 lutego 2022 r., a umowa powinna zostać zawarta do dnia 15 marca tego roku;
- 2) od dnia 1 października 2022 r. do dnia 30 września 2023 r. – w terminie do dnia 1 sierpnia 2022 r., a umowa powinna zostać zawarta do dnia 15 września tego roku;
- 3) od dnia 1 października 2023 r. do dnia 30 września 2024 r. – w terminie do dnia 1 sierpnia 2023 r., a umowa powinna zostać zawarta do dnia 15 września tego roku;
- 4)²⁷⁾ od dnia 1 października 2024 r. do dnia 30 września 2025 r. – w terminie do dnia 1 sierpnia 2024 r., a umowa powinna zostać zawarta do dnia 15 września tego roku.

3. Z chwilą zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, Agencja:

- 1) nabywa, na rzecz Skarbu Państwa, od przedsiębiorstwa lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, gaz ziemny, po cenie obliczonej zgodnie z wzorem:

$$ZO = \text{Wol} \times \text{TGE}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

ZO – cenę nabycia,

²⁶⁾ Dodany przez art. 13 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. poz. 859), która weszła w życie z dniem 13 czerwca 2024 r.

²⁷⁾ Dodany przez art. 13 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 26.

Wol – wolumen zapasów obowiązkowych podlegających sprzedaży,
TGE – średnią arytmetyczną cen rozliczeniowych w kontraktach z dostawą planowaną w II i III kwartale 2022 r., notowanych w ostatnich 30 dniach kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających dzień przeniesienia własności gazu ziemnego, publikowanych na stronie podmiotowej spółki prowadzącej Towarową Giełdę Energii,

oraz

2) wstępuje w prawa i obowiązki przedsiębiorstwa lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, wynikające z umów o świadczenie usług magazynowania zawartych z operatorem systemu magazynowania w zakresie dotyczącym zapasów obowiązkowych tego przedsiębiorstwa lub podmiotu.

4. Zapłata ceny, o której mowa w ust. 3 pkt 1, może być dokonywana w ratach. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa harmonogram płatności dokonywanych przez Agencję, przy czym całościowego rozliczenia za gaz ziemny dokonuje się nie później niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

5. Wykonywanie przez Agencję zadań, o których mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.²⁸⁾).

6.²⁹⁾ Do działań podejmowanych przez Agencję w celu wykonania umów, o których mowa w ust. 1 i 1a, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720).

Art. 70d.³⁰⁾ W terminie do dnia 30 września 2025 r. okres, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 i ust. 3b zdanie drugie, art. 24a ust. 1 oraz art. 24b ust. 8 pkt 2, wynosi 50 dni.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 71. 1. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw*³¹⁾, są obowiązani do:

- 1) dokonania przeliczenia utworzonych zapasów obowiązkowych zgodnie z zasadami tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw – w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie ustawy;
- 2) uzupełnienia posiadanych zapasów obowiązkowych do poziomu odpowiadającego 66-dniowej zrealizowanej przez nich produkcji paliw oraz przywozowi ropy naftowej lub paliw, obliczanemu zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej ustawie – w terminie do dnia 1 lipca 2007 r.;
- 3) corocznego powiększania tych zapasów, zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 4, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

2. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie, o której mowa w ust. 1, i jednocześnie wykonywali działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub przywozu gazu płynnego LPG, są obowiązani do tworzenia i corocznego powiększania zapasów gazu płynnego LPG zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 5, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

3. Producenci i handlowcy, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy nie byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw są obowiązani do:

- 1) utworzenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w wielkości odpowiadającej 66 dniom zrealizowanej przez nich produkcji paliw oraz przywozu ropy naftowej lub paliw, obliczanej zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej ustawie, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) – w terminie do dnia 1 lipca 2007 r.;
- 2) corocznego powiększania tych zapasów zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 4 i 5, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

²⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 834, 859 i 1089.

²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 26.

³⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 26.

³¹⁾ Ustawa utraciła moc na podstawie art. 64 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. poz. 1496), która weszła w życie z dniem 5 lutego 2011 r.

4. Producenci i handlowcy powiększają zapasy ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), do wielkości odpowiadających co najmniej:

- 1) 73 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2007 r.;
- 2) 76 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2008 r.

5. Producenci i handlowcy powiększają zapasy obowiązkowe gazu płynnego (LPG) do wielkości odpowiadających co najmniej:

- 1) 3 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2007 r.;
- 2) 7 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2008 r.;
- 3) 13 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2009 r.;
- 4) 20 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2010 r.;
- 5) 30 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim – do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 72. 1. Rejestr producentów i importerów, utworzony na podstawie *art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw*³¹⁾, staje się rejestrem w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Wpisy w rejestrze utworzonym na podstawie *art. 17 ust. 1 ustawy*, o której mowa w ust. 1, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają w mocy.

Art. 73. Ropa naftowa i paliwa utrzymywane w ramach państwowych rezerw gospodarczych na poczet zapasów, o których mowa w *art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw*³¹⁾, stają się zapasami państwowymi, w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 74. (uchylony)

Art. 75. (pominięty)

Art. 76. (pominięty)

Art. 77. Do postępowań administracyjnych wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 78. (pominięty)

Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³²⁾.

³²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 23 marca 2007 r.